www.svoboda-news.com

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., субота 6-го жовтня 1917. Ч. 118 VOL. XXV. JERSEY CITY, N. J., Saturday, October 6, 1917. No. 118.

РОСІЇ ГРОЗИТЬ ДАЛЬШЕ КРІЗА.

При другім голосованю большевики здобули перевагу. — Загальне положенє невияснене.

ЛИТОВЦІ І ЛОТИШІ ДОМАГАЮТЬ СЯ СПІЛЬНОЇ НЕЗАВИСИМОЇ ДЕРЖАВИ.

Австро-Угорщина готова кождої хвилї розпочати мирові переговори.

Литовці і Лотиші домагають ся независимої держави.

СТОКГОЛЬМ, 3. жовтня. — Вчера прибув тут др. Іван Шлюпас. На чолї делеґації удав ся він до американського посла Нелсона Моріса, якому вручено меморіял з просьбою, щоби заслав його на руки президента Вілсона. В меморіялї містить ся просьба Литовців і Лотишів до президента Вілсона, щоби підпер їх національні змаганя.

Литовці і Лотиші домагають ся цїлковитої независимости, права утворити своє власне правительство і права вислати на мирову конференцію своїх представників. Також домагають ся вони звернення їм великого кусника земель, яких позбавлено Литовців і Лотишів в 1795 р. Будуча литовсько-лотиньска держава мала би числити 12 мілїонів Литовців, Лотишів і инших народностий.

Литовці і Лотиші замешкують передвсїм землї, які входять в склад губерній: **Ковно, Гродно, Вильна і Курляндія.** Крім того є значна скількість Литовців і Лотишів в німецькій провінції, у Східних Прусах. Майже всі литовські і лотиські землї находять ся під теперішну пору в руках німецьких військ. Німецьке правительство **завело на литовських землях окрему адміністрацію, помимо сильного протесту з сторони Поляків, які домагали ся, щоби Литва належала під заряд тимчасового польського правительства.** Управа литовських земель спочиває тепер в руках окремої литовської ради при співучасти німецьких комісарів.

Щодо становища Німеччини супроти Литви були ріжні суперечні вісти. Була вістка, що Німеччина має намір влучити Литву до себе. Відтак була знова поголоска, що німецьке правительство має намір проголосити повну автономію Литви, а вкінци була також вістка, що Литва має війти в склад польського королївства. Наразі однак в тій справі нічого певного не порішено. Взагалі литовським землям грозить на случай виграної центральних держав тасама небезпека, яка грозить землям українським, а іменно східній Галичинї і Холмщині.

Др. Іван Шлюпас був звісний яко дїяч на національнім поли між Литовцями в Злучених Державах. Він був предсїдателем головної політичної литовської орґанізації в Злучених Державах „Фонд литовської автономії". Підчас війни др. Шлюпас виїхав зі Злучених Держав до Европи, щоби посьвятити ся працї висвободженя литовського народу.

Американські Українцї мали нагоду пізнати д-ра Шлюпаса принагідно Українського Сойму в Ню Йорку, на котрім він виголосив промову в обороні поневолених народів.

В РОСІЇ.

Становище Українців викликало затрівожене.

ПЕТРОГРАД, 2. жовтня. — **Одна з найважнїйших справ, на яку мусить звернути ся увагу, є подвійне жаданє Українців на конгресї: автономія України і покінченє сьвітової війни.**

Покищо було річию неможливою переконати Величка, провідника українських делеґатів, що мир без побитя Німеччини означає лише коротший відпочинок у війнї.

Становище Українців на демократичнім конгресї викликало занепокоєнє.

ПІДЧАС ПЕРШОГО ГОЛОСОВАНЯ КЕРЕНСЬКИЙ ЗДОБУВ ПЕРЕВАГУ.

Конгрес ухвалив 766 голосами проти 688 резолюцію в справі утвореня коаліційного кабінету.

ПЕТРОГРАД, 2. жовтня. — **Нинї ухвалено на конгресї резолюцію в справі утвореня нового коаліційного кабінету. Резолюцію принято 766 голосами проти 688.**

Відтак принято дві резолюції додаткові, які звучать:

1. В коаліційнім кабінетї не сьміють засїдати представники таких груп, на котрих тяжить підозрінє щодо їх співучасти у ворохобнї ген. Корнілова.

2. В коаліційнім кабінетї не сьміє мати своїх представників ціла конституційно-демократична партія (кадети).

ПІДЧАС ДРУГОГО ГОЛОСОВАНЯ ЗДОБУЛИ ПЕРЕВАГУ БОЛЬШЕВИКИ.

Резолюцію проти твореня коаліційного кабінету ухвалено 813 голосами проти 180.

ПЕТРОГРАД, 3. жовтня. — **Всеросійський демократичний конгрес ухвалив нинї 813 голосами проти 180 резолюцію проти твореня коаліційного кабінету.**

Такий вислїд голосованя є тяжким ударом для Керенського і провізоричного правительства.

На вчерашнім засїданю принято резолюцію в справі утвореня коаліційного кабінету 766 голосами проти 688. Однак нинї ся справа прийшла на жадане більшости знова на дневний порядок. Резолюція проти твореня коаліційного кабінету перейшла подавляючою більшостию голосів, разом 1454 голосів, коли підчас другого голосованя голосувало лише 993; то значить, **що 461 делеґатів було неприсутних підчас голосованя.**

Друге голосованє не є важне.

Відкиненє пляну твореня коаліційного кабінету на підставі другого голосованя не має важности. Прихильники Керенського заявили, що відкиненє сього пляну викликало би в Росії великий заколот.

Ухвала демократичного конгресу усуває покищо небезпеку якоїсь боротьби між революційними партіями і уможливлює утворенє кабінету, в котрім були би заступлені як соціялісти так і прочі партії. Лише большевики не одержать свого заступництва в кабінетї.

Безперечно треба надіяти ся, що большевики будуть дальше вести агітацію проти коаліційного кабінету і що вони, хочби їх тепер вдало ся змусити до мовчаня, при найблизшій нагоді підвесуть голову.

Деякі політичні проводирі, між ними також соціялісти, є тої гадки що правительство буде остаточно приневолене йняти ся острійших средств для здаленя большевиків і їх орґанізацій.

Головний виділ конгресу робить заходи, щоби довести до згоди.

ПЕТРОГРАД, 4. жовтня. — **Головний виділ демократичного конгресу робить стараня, щоби утворити підставу до спільної працї всїх партій і уложити можливу для конгресу програму.**

Відкликанє попередної ухвали щодо утвореня коаліційного кабінету належить приписати по части фактови, що богато делеґатів, які при першім голосованю заявили ся за коаліцією, бачили нерозумний поступок у відкиненю кадетів і тому у другім голосованю участи зовсїм не брали.

Селянські делеґати за коаліційним кабінетом, робітничі і салдатські проти.

ПЕТРОГРАД, 4. жовтня. — При першім голосованю делеґати селян, місцевих рад і кооперативних орґанізацій голосували за утворенем коаліційного кабінету.

Делеґати робітників, салдатів і робітничих юній голосували проти.

Соціялістичні міністри заявили ся за коаліцією кабінетом і тимчасовим парляментом.

ПЕТРОГРАД, 3. жовтня. — Нинї на другім засїданю демократичного конгресу промовляв бувший міністер Церетелї. Його промову нагороджено рясними оплесками. Як Церетелї так й инші бувші соціялістичні міністри заявили ся у своїх бесїдах **за утворенем коаліційного кабінету і покликанем до житя тимчасового парляменту;** який помагав би правительству аж до часу, коли будуть скликані установчі збори, які настановлять вже постійне правительство і парлямент.

Керенський не дав ся збентежити побідою большевиків підчас другого голосованя.

ПЕТРОГРАД, 4. жовтня. — „Русская Воля" доносить, що **правительство згодить ся лише на утворенє коаліційного кабінету. Керенський, як доносять, веде дальше переговори з політиками і представниками буржуазії.**

„Вечерное Время" подає, що лїста членів нового кабінету зістала вже уложена та що президент Керенський повідомив про се делеґатів робітників і салдатів. Сї мали відповісти, що не згодять ся на утворенє жадного такого кабінету, який не буде признаний конгресом.

Заворушеня в околиці Одеси.

ПЕТРОГРАД, 3. жовтня. — **В околиці Одеси прийшло до заворушень, які викликали українські аґітатори. Війска позістали вірні.**

Робітники на зелїзницях грозять страйком.

ПЕТРОГРАД, 3. жовтня. — Зелїзничі робітники на головних зелїзничих лїніях заявили нинї, що з огляду на те, що їх домагань в справі підвисшеня платнї не сповнено, вони зі завтрішним днем покидають працю.

Страйк в Харкові.

ХАРКІВ, 3. жовтня. — Робітники у фабриках електрики арештували настоятелів згаданих фабрик. На віну ухвалено, щоби їх так довго держати у вязниці, доки домаганя робітників не будуть заспокоєні.

Генерал-губернатор приказав розоружити мешканців Гельзінґфорсу.

ПЕТРОГРАД, 3. жовтня. — Після останних подій надіють ся, що у Фінляндії може прийти до поважних заворушень.

Генерал-губернатор Некрасов видав приказ розоружити цивільне населенє Гельзінґфорсу (столиця Фінляндії).

Алїянти домагають ся заведеня кари смерти.

ВАШІНҐТОН, 3. жовтня. — Як доносять, правительства алїянтів роблять стараня, щоби російське правительство намовити до привореня кари смерти не лише в армії, але також для тих цивільних, котрі допускають ся тяжкого злочину.

Алїянти мають переконанє, що в инший спосіб є неможливо привернути в Росії лад.

Помимо революції Росія виставила 15 нових дивізій війска.

ПЕТРОГРАД, 4. жовтня. — З півурядових жерел доносять, що помимо ріжних трудностий з приводу революції **російські війска на боєвім фронті зістали скріплені 15 новими дивізіями і 640 гарматами.**

ВІЙНА У ФРАНЦІЇ:

Анґлійські війска розпочали новий наступ у Фляндрії. — 3.000 полонених.

ЛОНДОН, 4. жовтня. — **Анґлійські війска перевели наступ у Фляндрії, який щодо сили переходить всї попередні. Всї протинапади німецьких війск були безуспішні.**

По цілотижневім бомбардованю нинї о 6-тій годинї рано анґлійські війска розпочали напад на боєвім фронтї 9 миль широкім, переломили лїнію неприятеля і посунули ся о одну до півтора милї наперед. Анґлійські війска взяли приступом місцевість Брудзенд і одно пасмо горбків. **До вечера начислено поверх 3.000 полонених Німців.**

Зі сторони німецької армії брали участь в битві три дивізії (45.000 людий). Втрати Німців є дуже тяжкі.

НА МОРИ:

Німецька лодка затопила анґлійський воєнний корабель „Дрейк" (15.000 тон).

ЛОНДОН, 4. жовтня. — **Анґлійський воєнний кружляк „Дрейк" впав жертвою торпеди німецької лодки.** Торпедоване корабля мало місце у вівторок недалеко побережа Ірляндії. Кружляк доплив до пристани і тут потонув.

Корабель „Дрейк" числив 14.780 тон і був зоруженний 33 гарматами.

Підчас торпедованя корабля згинув один офіцир і 18 моряків.

В останнім тижни втратили алїянти 34 кораблїв.

ЛОНДОН, 3. жовтня. — Адміраліція доносить, що в останнім тижни лише 13 **анґлійських кораблїв впало жертвою підводних лодок** і мін. Є се найнизший рекорд від початку кампанії підводних лодок. Між затопленими кораблями було 11 поверх 1.600 тон і 2 кораблї понизше 1.600 тон.

ПАРИЖ, 3. жовтня. — Міністерство маринарки доносить про затоплене 5 французьких кораблїв поверх 1.600 тон, 5 понизше 1.600 тон і 6 кораблїв рибацьких; **разом 16 кораблїв в протягу одного тижня.**

РИМ, 3. жовтня. — В протягу тижня (з днем 30. вересня) впало жертвою підводних лодок і мін 5 **вітрильних кораблїв.**

Заява австрійського міністра заграничних справ, гр. Черніна.

Австро-Угорщина є готова кождої хвилї до мирових переговорів.

АМСТЕРДАМ, 4. жовтня. — Телеґрами з Будапешту доносять, що австро-угорський міністер для заграничних справ, ґраф Чернін, виголосив принагідно гостини в Будапештї промову, в якій заявив, що **австро-угорське правительство є кождої хвилї готове розпочати мирові переговори.**

„Мілїони людий, — говорив ґр. Чернін — **які нинї вже четвертий рік борють ся, хочуть знати, длячого не приходить мир, якого собі бажає цілий сьвіт. Обіймаючи свій уряд, заявив я отверто, що наша держава нікого не хоче нищити, але що й ми самі не дамо ся знищити та що ми є готові розпочати мирові переговори.**

„Подане воєнних цілий є необхідне. Коли мира без здобутків сейчас не прийметь ся, тоді Австро-Угорщина мусить змінити свою програму і шукати за покритем воєнних коштів. Торговельна війна мусить бути виключена.

„Ся війна учить нас, що ми мусимо числити ся зі значно більшими зоруженями. Коли не прийде до обмеженя зоружень, тоді держави мусять свої зоруженя в десятеро побільшити, а се є річию неможливою. **Цїлковите розоруженє є одиноким вислїдом зі сеї трудности.** Великанські фльоти не мають також жадної цїли, коли свобода на мори буде забезпечена. Війска на суші можна зменьшити до тої скількости, яка є конечна для удержаня ладу в нутрі держави. Кожда держава мусить для забезпеченя сьвітового мира чогось зречи ся зі своєї независимости. Теперішне поколїнє не дожиє вже сього великого мирового руху, але він, хоч поволи, здійснить ся.

„Всякі спори мусить ся на будуче рішати через мирові суди. Се одно може довести до розоруженя, яке всї мусять перевести рівномірно. **Але, заки ми заключимо мир, мусимо мати запоруку свободи економічної.**

„Війни не дасть ся порішити фразами. Найперше чули ми, що Німеччина мусить бути знищена, а Австро-Угорщина пошматована. Відтак дав ся чути тон вже більше умірковаиий; алїянти хотїли лише управьнювати наші внутрішні відносини. Тепер вони находять ся вже в третій добі: вони вже не жадають ані нашого житя ані нашого права рішати про свою власну долю, але хочуть лише справити границї. Небаром надійде нова инша доба.

„Але вже тепер більшість воюючих держав домагаєть ся мира на підставі переговорів, як се ми перші зробили предложенє ще перед 6 місяцями. Свою силу ми не опираємо на великих словах, але на чинах наших славних війск, на силї наших союзників, на витривалости наших народів і на зрозуміню наших воєнних цїлий. Ми не домагаємо ся якихось замків на ледї; ми не дамо ся ані зломити ані знищити. Сьвідомі своєї сили і сього, що ми осягнути мусимо, поступаємо дальше своєю дорогою".

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Established 1893.
JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:
In United States:
$2.50 per year
$1.25 per 6 months
$1.00 per 4 months
In Jersey City and to foreign countries:
$3.25 per year
$1.75 per 6 months
$1.00 per 3 months
Single copy 3 cents.

ПЕРЕДПЛАТА:
в Злучених Державах:
на рік $2.50
на пів року $1.25
на 4 місяці $1.00
В місті Jersey City і за границю:
на рік $3.25
на пів року $1.75
на 3 місяці $1.00
Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платять ся 5 центів.

Адреса:
SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всї мониґ-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".
При висилаю замовлення належить долучити мониґ-ордер або чек.

Число телефону 498 Montgomery.

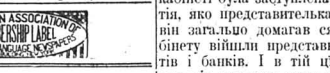

З біжучої хвилї.

Писало недавно нюйорське „Русское Слово" у відповідь одному Українцеви, що воно не виступає ворожо проти України, її народу і його національних змагань.

Так було треба писати, щоби тою писаниною замилити очи своїм читачам-Українцям, що — мовляв — ось то ви, Українцї, кажете, що ми („Русское Слово") є вашими ворогами, а ми в дійсности ними не є...

Але написало ся раз і на тім скінчило ся... „Русское Слово" дальше вибирає і містить найогиднїйші пашквілї з „Нового Времени" і „Рѣчи", які неприхильно відносять ся до сьвятих ідеалів кождого Українця. Містить також статї і дописи наскрізь ворожих українству людий, які огидно допчуть імена сучасних провідників українства.

Таке поступоване московської кольонії в Америцї супроти визвольних змагань українського народу в Европі певно не принесе користи анї московській кольонії в Америцї, анї московському народови в Европі. Противно, таке вороже становище московської преси в Америцї може додатково причинити ся до заостреня вже й так сильно напружених відносин між обома інтересованими народами, українським і московським.

А чейже згода між обома народами лежить в інтересї Москалїв...

З нагоди утворення в Австрії нового „національного" кабінету міністрів доносить кореспондент до італійської часописи „Трібуна" в Римі отсе:

Найважнїйша річ, про яку можна сказати з нагоди утворення нового кабінету в Австрії, є хиба те, що в тім нема нічого нового.

Президент кабінету, др. Зайдлер, думає, що доконав великого дїла, покликуючи до кабінету представників усїх народностий держави. **Крім Нїмцїв, Поляків і Чехів перший раз в історії Австрії є заступлені в кабінетї Українцї і Словинцї.** Народности мали бути заступлені в кабінетї, але вони не є заступлені. „Представника народу не можна іменувати, — говорить віденська часопись „Цайт" — але він мусить бути вибраний дійсно самими народом".

Всї нові міністри, мусить ся признати, є поважні особистости, професори університетів і відповідні урядники. Вони можуть предложити парляментови знамениті закони, однак парлямент може їх не приймити, бо закони може не будуть такі, як сього Австрія потребує. Австрійське правительство має на гадцї одно, а горожани знова що иншого. Одинокий чинник, який під теперішну пору в Австрії має перевагу, се бюрократія.

В однім з попередних чисел нашої часописи подали ми вістку, що в склад теперішного кабінету міністрів в Австрії війшов також представник Українцїв, др. Антін Горбачевський, професор університету в Празї. Повисше наведена телеґрама потверджує правдивість попередної вістки, причім подає також влучну характеристику бюрократичної системи в Австрії.

Ще недавно тому ходили чутки, що ще перед зимою розпічнуть ся переговори в справі мира. Але тимчасом показуєть ся, що обі воюючі сторони не то що не думають кінчити війни, але противно, готовлять ся до неї всіми силами.

Тепер обі сторони роблять заходи, щоби до війни змусити і ті держави, які доси були ще невтральні. Заборонене зліянтами вивозу живности і угля до Голяндії, Данії, Швеції і Норвеґії може легко кинути сї держави в обійми бога війни.

В Росії Кріза ще не проминула.

Хоч теперішне положенє в Росії не є виясненe, то всеж таки, беручи за підставу останні, хоч скупі вісти, можна з досить великою певностию надїяти ся двох можливостий: **або рішучої побіди Керенського над большевиками, або нової домашної війни.**

Зразу здавало ся, що Керенський, помимо великої аґітації зі сторони большевиків, здобуде на демократичнім конґресї перевагу, і то тим більше, коли при першім голосованю резолюцію в справі утвореня коаліційного кабінету (зложеного з представників всїх партій) принято 766 голосами проти 688. Вправдї ухвалено тодї ще дві додаткові резолюції про недопущенє до кабінету представників партії кадетської і осіб, підозрілих о співучасть у ворохобні Корнілова, та всеж таки утворенє коаліційного кабінету могло бути легко довершене. Керенському не розходить ся тут спеціально о те, щоби в новім кабінетї була заступлена кадетська партія, яко представителька буржуазії, але він загально домагав ся, щоби до кабінету війшли представники фабрикантів і банків. І в тій цїли Керенський вже від довшого часу веде переговори зі зовсїм безпартійними представниками московських фабрикантів і банків.

Коли Керенський домагасть ся, щоби в будучім кабінетї засїдали представники буржуазії, то, будучи сам соціялїстом, робить се лише з конечности. Не лише Керенський, але й всї прочі визначні провідники умірковaних соціялїстів, як Церетелї, Скобелев, Авксентїєв і другі, годять ся вповні з пляном Керенського. Загальне переконанє в Росії є отсе: **Коли Росія має вести дальше війну, то вона для її успішного веденя мусить злучити всї свої сили до спільної працї, без огляду на партії і без огляду на кляси.**

Большевики заступають погляд зовсїм противний. **Большевики є за скорим покінченем війни, а натомісць за боротьбою клясовою, за цїлковитим знищенем маючих кляс і за усуненем їх зовсїм від керми в державі.**

По стороні Керенського, як се мало виказати перше голосованє, станули делеґати селян, місцевих рад і кооперативних орґанїзацій: по стороні большевиків представники робітників і жовнірів.

Однак вже слїдуюче голосованє виявило, що велика часть делеґатів перейшла на сторону большевиків. 813 голосами проти 180 уневажнено принятy вже резолюцію. Які були властиві причини сього наглого звороту, телеґрами не подають. В кождім случаю ся нагла і разяча зміна в некористь Керенського є тяжким ударом для провізоричного правительства. Положенє правительства було би незвичайно трудне, коли би большевики здобули дійсно сталу перевагу на конґресї.

Для правительства остав би тодї лиш один вихід, а іменно зовсїм злєгковажити собі ухвали демократичного конґресу, вважаючи його тїлом, яке не має права накидати правительству свою власть. Останні вісти, які наспіли з Петрограду, доносять, що Керенський є на те приготовлений. Правительство мотивує такий поступок тим, що в конґресї бере вправдї участь 1.500 делеґатів, які представляють велику часть населеня Росії, але сей конґрес не є представником цїлої Росії, і яко такий не має права рішати про справи і долю цїлої держави.

Таке ставленє справи може бути однак дуже небезпечне і погубне для Росії. Величина небезпеки залежить в першій мірі від того, чи і яку силу мають делеґати, зібрані на демократичнім конґресї; які і як сильні орґанїзації стоять за ними. Відмовленє правительством конґресови права рішати про справи держави може викликати велике негодованє проти правительства серед орґанїзацій, які своїх делеґатів на конґрес вислали, а тодї може зайти таке, що большевики чискають не лише велику перевагу, але й дійсну силу.

Правительство, як доносить, мало стати на становищи, що з большевиками не думає входити в жадні переговори. Однак, с заходи, щоби обі сторони погодити. З одної сторони жадають, аби радикальні делеґати згодили ся на утворенє коаліційного кабінету, а з другої сторони є заходи, щоби правительство згодило ся на перетворенє конґресу в тимчасовий парлямент.

Чи обі сторони згодять ся на сей посередний плян, чи стануть проти себе до отвертої боротьби, се покаже найблизша будучність.

З українських земель під австрійським забором.

Бережани.

Бережанський парох, о. Теодор Кордуба, пише у львівськім „Українськім Слові":

Коли російські війска почали сильно напирати на Бережани, то я переседів 10 днів і ночий наче в арештї.

Російська артилерія остріювала Бережни більше ніж ніж року, придержуючи ся цікавої системи: за кождим разом вибирала якусь дїльницю міста і остріювала її доколи навіть кілька годин. Се повторювало ся періодично і по якімсь часї мешканцї так привикали і познакомлювали ся із російськими способами, що по першім гарматнім вистрілї знали, головно малі хлопцї, котра часть буде того дня остріювана. Тодї мешканцї переносили ся в найблизше безпечне місце, а в инших дїльницях міста житє йшло звичайним шляхом. По таким „антрактї" був спокій кілька днів, а часом навіть кілька тижнів. Військової шкоди майже не було; ворожі стріли міряли доколи в будинки, тому наслїдком рибуху потовкли ся і повипадали шиби. З публичних будинків найбільше є знищена вірменська церква, старинний замок, замкова каплиця і гробовець Сенявских. Найменше шкоди видно на монастири оо. Василиян, хоч він лежить на узгірю і найбільше виставлений на ворожі стріли.

Але від початку ворожої офензиви, від 28. червня б.р., Бережани перемінили ся в пекло. В день і в ночи греміли гармати, стріли падали по цїлім містї. На щастє в містї не вибух огонь.

Неможливий до видержаня гук і дійсне трясенє землї наостало тодї, коли на російський огонь, звернений на Конюхи, Бережани і Баранівку зі сторони Шибалина, почала відповідати австрійська тяжка артилерія.

Се давало мешканцям Бережан повну надію, що ворогови не вдасть ся заняти місто. Мимо того часть населеня — переважно Жиди — виїхали або навіть пішки забрали ся з міста; остало ся около 7.000 мешканцїв.

На протяг 10 днів завмерло всяке житє в Бережанах; мешканцї сидїли в пивницях і глибоких норах. Сьмільчаки, які виходили зі своїх крийок, вертали часто поранені, а декотрі навіть упали від куль. Серед граду куль мусїли сьвященики ходити по містї і доглядати ранених і умираючих.

Не треба вірити неправдивим вістям, наче би цїле місто було зруйноване. В містї є богато домів цїлком ненарушених, а майже цїлком знищене є передмістє Адамівка, положене на східній і північно-східній стороні міста. Богато „доправили" ворожі стріли замкови Сенявских; меньші знова ушкодженя є на латинській церкви, ратуши і на замку гр. Потоцкого в Раю. Всї господарські будинки коло того замку є знищені цїлком, а управителя дірб ґр. Потоцкого арештовано.

Всяка публична робота по селах під фронтом є неможлива. Населенє є цїлком заняте заходами о буденний хлїб працею при направі публичних доріг. В хвилях великої небезпеки населенє оказує подиву гідне героїство; побоюють ся лиш одного: евакуації (опорожненя); а головно родини, які мають малі дїти. Селянин волить умирати під власним порогом ніж іти на негостинну чужину і кістками своїх дїтий помножувати гроби на чужій землї.

Зборів.

Місто представляє образ цїлковитого знищеня. Остали ся лише селянскі хати на передмістях. Школа ім. барона Гірша, різниця і 6 домів мають ще дахи, але так знищені, що годї буде їх направити. „Сокіл", аптика, староство, суд, обі плебанії і всї доми здовж тернопільського гостинця сторчать нинї лише розваленими мурами.

Озїрна.

Тут російські війска оставили при зелїзничій стації великий склад амуніції, засоби живности, сіль, сушені риби, кількадесять бочок оливи до їдженя, великі склади дерева і будівляного матеріялу. При відворотї знищено лише кілька домів при тернопільській дорозї, а також почту і кілька господарств при кізлївській дорозї.

Львів.

Кореспондент берлїнського „Таґебляту" описує свої враженя підчас побуту у Львові і доносить між иншим про цїну ріжних товарів у містї.

Кусник тоалетового мила коштує 3, 4, 5 або 6 корон, а навіть більше. Кусник мила „Шіхта" (якого уживають до праня) коштує 1 корону 40 сотиків.

Одна шинка коштує 100 корон. Кільо масла коштує 16 і 19 корон.

Житє в містї йде звичайним воєнним трибом. З дня на день погоня за кусником хлїба.

Галич.

Місто представляє сумний образ. Знищено дуже богато домів.

Книгинин.

Книгинин (село), передмістє Станиславова, спалений аж до Галицької улицї.

Станиславів.

Цїле місто покрите жалобою. Люди пригноблені, посоловілі, роблять враженє люнатиків. Весь час крили ся в домах і пивницях. Мимо того від гарматних куль протягом року згинуло 306 осіб. З гарного міста остали ся хиба гарні спомини. Пасажу Гартенберґів вже нема; більша часть приватних домів спалена; спалена головно жидівська дїльниця. Маґістратський будинок надпалений, а також сусїдні каменицї.

Велике торжество в Збаражинї.

Село Лисичинцї, збаражський повіт, Галичина. — Галичани відновляють зруйновані царським урядом памятники.

В недїлю, 11. червня, в селї Лисичинцях, збаражського повіту, відбуло ся надзвичайно урочисте сьвято: відкрите відновленого памятника Тараса Шевченка. А стало ся воно по такій причинї. В осени 1914 р., як тільки від російського уряду в Галичину прибули урядовцї, до Збаража приїхав начальником повіту п. Конашевич. Сей добродїй дізнав ся, що в повітї знаходить ся радикальне село Лисичинцї. Він ще туди до польського маґната, кличе до себе війта, без всякої підстави лає його, потім ще і бє нї в чім неповинного представника громади, а нарештї наказує знести памятник Тарасови Шевченкови, заявивши, що як війт не виповнить його приказу, то він спалить усе село. І зараз тут же приказав стражникам, котрих було з ним 12, щоб вони запалили село, коли через годину не буде знятий памятник Шевченка.

Після такого приказу памятник зняли, але на тім не скінчило ся. Знайшли ся люди, котрі понїчечили образ поета і навіть очи повидовбували.

Тепер, після перевороту в Росії, як в Галичину приїхали комісарі Українцї, котрі прихильно і щиро ідуть на зустріч українським бажаням в їх культурній роботї, мешканцї Лисичинець задумали відновити памятник. Зібрати ся на відкрите умовились о другій годинї пополудни. На сю годину з сусїдних сїл зачали прибувати пішки дївочі „Товариства Січи". Дївчата одягнені в українську одїж; у кождої через плечі червона стяжка з написею, до якої „Січи" належить. Підходили рядами, як школярки, дуже урочисто і ставали на визначені їм місця. За дївочими Січами почали надїздити з сїл на конях Січовики, як справжня козача кавалерія, в убраню українських козаків з хоругвами і булавами. В кождого таксамо напись на червоній стяжцї, до якої Січи належить; конї прикрашені квітками. Поставали далї від памятника, зробивши замкнене кільце навкруги народу. Таких верхівців прибуло більше ніж чотири сотнї. А всього народу було більше ніж пять тисяч. Прибув, виконуючий обовязки тернопільського комісаря К. В. Лоський, збаражський комісар Т. Сердюк, зі своїм помічником Т. Сидоровом. Зі Збаража приїхало богато інтелїґенції на чолї з лїкарем Білїнським, хор співаків, а також салдати, що мешкають в повітї.

Сьвято розпочало ся промовою селянина Закоруйка, котрий розповів, як Конашевич „просьвіщав" мешканцїв Лисичинець, як знищено памятник, як жив Шевченко, як він страждав від царя Миколи І., і т. п. Закінчив бесїдник присягою, що всї мешканцї Лисичинець пійдуть по тій дорозї, на яку завзивав їх батько Тарас. Потім відкрили памятник Шевченкови, а хор цивільних і салдатів, відспівав „Заповіт". Потім знова промовляло кілька промовців. Д-ка Хималай деклямувала „Розриту могилу", а селянин Н. „Гамалїю". Сьвято закінчилось промовою лїкаря Білїнського, що кликав селян орґанїзувати „Просьвіти" та „Січи" селянські і повітові. По кождій промові слїдували хоральні співи, а при кінци, як хор відспівав „Ще не вмерла Україна", розпочав ся похід: перше кінних, а потім піших „Січий". День перейшов надзвичайно чудово.

Дуже приємне враженє робить таке велике сьвято, на котрім Галичани, Лївобережні і Правобережні Українцї зійшли ся не як чужинцї, а як брати, щоби в купі відсьвяткувати сьвято українського Поета.

(„Нова Рада")

Змаганя Індії до автономії.

Великий азійський край Індія, положений над Індійським океаном, вже понад 300 лїт находить ся під анґлїйським панованем. 300-мілїоновий нарід вже понад 300 лїт жиє-нидїє під чужою владою. Вже не раз і не два Індійцї домагали ся самоуправи, однак їх жадань анґлїйське правительство не узглядняло.

Велика европейська війна поставила яснїйше також і індійське питанє, і індійський нарід, нарівнї зі всїми поневоленими народами, домагаєть ся для себе автономії.

С. Субранїєм, провідник індійських автономістів, переслав своїм післанцем письмо до президента Злучених Держав, Вудрова Вілсона, в якім заявив, що Індія готова дати алїянтам 10,000.000 війска, коли лише індійський край і нарід одержить самоуправу. Се письмо доручено президентови з кінцем вересня б. р.

Текст дорученого президентови Вілсонови письма звучить:

„Благородний Пане!

„Я пересилаю се письмо до Вас яко почесний президент „Автономної Лїґи" в Індії, орґанїзації, яка високо держить ідеали, приняті індійським національним конґресом і всеіндійською музуманською лїґою. Се є дві одинокі орґанїзації в Індії, які кинї фактично держать високо полїтичні ідеали більше ніж 300-мілїонового народу, бо їх зорґанїзував сам індійський нарід.

„Понад 5.000 делеґатів сих двох народних орґанїзацій зібрали ся минувшого грудня в Лукновї і одноголосно рішили просити його величество короля Анґлії видати проклямацію, надаючи і забезпечуючи Індії самоуправу і демократичні реформи, які увільнили би край від теперішної зависимости і зробили його рівним з иншими краями, які належать до анґлїйської імперії.

„Ми дуже радо заявили би свою льояльність монархови, однак Велика Британія не зробила доси ще нїякої бажаної уступки; може через се, що на нїй тяжить велика відвічальність, наложена великою війною.

„Але як довго триває ще війна, то справа автономії для Індії являєть ся конечною. За се Індії можуть виставити найменше 5-мілїонову армію протягом трох місяцїв, а других 5 мілїонів жовнірів дати протягом других трох місяцїв.

„Індія може се зробити, бо її населенє числить 315,000.000 душ — три рази більше ніж населенє Злучених Держав, або як всї алїянти разом".

ОСТАННІ ВІСТИ.

Керенський покликав новий коаліційний кабінет.

ПЕТРОГРАД, 4. жовтня. — **Президент Керенський по довшій нарадї з членами кабінету і кандидатами на нових міністрів утворив новий коаліційний кабінет.**

Неурядово проголошена ліста подає імена отсих нових міністрів:

Керенський — президент кабінету;
Терещенко — мін. для загр. справ;
Нікітин — мін. для внутр. справ;
Маслов — мін. хлїборобства;
Скобелев — мін. працї;
Прокопович — мін. достави;
Бернацький — мін. фінансів;
Карташев — мін. віроісповідань;
Кішкін — мін. публичної помочи;
Коновалов — мін. торг. і промислу;
Смирнов — головний контрольор;
Мелянтович — мін. судівництва;
Саляскін — мін. просьвіти;
ген. Верховський — мін. війни;
адм. Вердеревський — мін. маринарки;
Трстяков — през. вселенського собора.

(Конституційно-демократична партія (кадети), проти котрої так рішучо виступав демократичний конґрес, має в новім кабінетї 3 представників: Кішкіна, Смирнова і Коновалова).

Конґрес ухвалив 839 голосами проти 106 резолюцію в справі загального мира.

ПЕТРОГРАД, 4. жовтня. — **Демократичний конґрес приймив 839 голосами проти 106 резолюцію, в якій заявляє потребу сильного революційного правительства, яке має мати на цїли стремїти до осягненя загального мира.**

ДІТИ ПЛЕКАЮТЬ СЯ Г РО-
СТУТЬ В СИЛІ КОРМЛЕНІ
Gail Borden
EAGLE
BRAND
CONDENSED
MILK
THE ORIGINAL
Воду, з 3 наліками молока
сорок і з цукрової тростини.
Є цінним поживним, легким
до травлення, і готове до у-
житку при тепло води по-
вареної і остуженої до по-
кармової температури. Упевніть ся купуючи Borden's
Eagle Brand Condensed
Milk.
Лишіть се отоємень до
Borden's Condensed
Milk Co.,
York City, N. Y.
Ще українки і своїй
уживати се молоко.
S.V.D.

ЕБА РОБІТНИКІВ.
ті в шахтах, до виношення лем-
го вугілля, помічники, теслярів, ко-
ніїв і кухарів до
BUCKEYE COAL CO., Huron, Pa.
ніжко Macontown, до лекко можна до-
статись стрілкою з Youngstown. Добе
ходна мешканьки, спільний харч; самот-
ні можуть дістати добрий харч. Девяти
годинний працї денно.
Платня: при вугленю 55 ц. наводнення
41 ц., помічником 33 ц., теслярем 65
ц., кованям 50 ц. на годину, а кухарам
$2.00 денно. Додаток 50 цент. денно зна
тулежним шахтам з 25 цент. для робітни-
ків на верху. Робітники працюють тут 11
шифт на 2 тижні.
Голосіть ся до: 112cn22
BUCKEYE COAL CO., Huron, Pa.

ДАРОМ
ЧАЙ НА ПРОБУ.
15 ЧУДОВИХ РОСТИН творить сонця
ніж в медичним виходові—ОТЦЯ МОЛИ-
ГЕРА СЛАВНІМ ЧАЮ З ЦЬВІТІВ. Ко-
ли терпите на ревматизм, затверделе
запечнене кровя, дозелезність в дозуку
ку, нервранність, заклапне остаточне
ніль голови, нервовість, безсу пирок або
утроби, подайте сейчас свое імя почто-
вою карткою а одержите пачку чаю за-
ром. Адресуйте: 117-122
MOLLINGER MEDICINE CO.
32 Mollinger Building,
11 East Park Way, (N. S.)
Pittsburgh, Pa.

НОВІСТЬ! НОВІСТЬ!
КОМЕДІЯНТ.
Висилаємо лекці найкрасших штук
ристичних і театральних. Кожду лек-
ію висилаємо разом з великою фото-
графією, щобисьте побачили вже в ви-
даю, а до тих фотографій додаємо докладний опис як стати таким правдим, щоби такі штуки показувати. Пишіть по-
ру лекцій на пробу і замовте 27 цен-
тами, а одержите гарну і чудову фо-
ію і докладний опис тої штуки.
на адресу: 114-127
ACROBAT, MIKE WINTON,
W. 23rd St., Chicago, Ill.

Читайте українські книжки і газети, бо
часте читаєш веде до просьвіти, а про-
сьвіта — се сила. — Пишіть по ціни-
книжок до дружини „Свободи".

ХТО ХОЧЕ
ПРОЧИТАТИ?
Чи хотіли би Ви ліпше жити? Чи хотіли
би Ви лекше працювати? Заробити більше
гроший? НЕ ВЖЕ ЧИ ТАКІ!
Всі ті Вані бажали сповнить ся, як
Ви будете знати анґлійський язик. Поди-
ніть на своїх знакомих, говорячих по
анґлійськи, як їм все є доступне. Вони
читають анґлійські газети, хотять до те-
ріли, беруть ся до торгівлі і все понад-
ають. Чи Ви не хотіли стати такими?
Коли Ви слабо або і зовсім не знаєте
анґлійської мови, то не марнуйте ані
ної часу, а таки сьогодня напишіть до
ас лист і залучіть 10 центів грішми або
арками, а ми вишлемо Вам пробну лек-
цію і поклажемо Вам як ми гарантуємо
тупити Вам в тре місяцях говорити,
ітати і писати по анґлійськи за незна-
ійно малою оплатою. Учащати до сеї
колу влишно. Ми учимо дарово. Лекції
висилаємо почтою до всіх країв Америки.
ї. Тисячі людий покінчили сю школу і
цер вони дякують нам. Те саме зробі-
ть Ви. — Адресуйте: 102—
MERICAN PREPARATORY SCHOOL
5 W. 47th St., New York City.

НОВІ
ВИНАХОДИ
ВИГРАЮТЬ ВІЙНУ.
ЗНИНАДІТЬ: Охорону проти
субмарин.
Пишіть до мою БЕЗПЛАТНУ
книжку. А також: ВА СПЕЦІЯЛЬ-
НУ ЛІСТУ потрібних винаходів.
Держава покупує практичних
ванків. Чи можете предложити які?
Ми поможемо Вам дістати патент
у відповідним державним департа-
ментї для одобрих винаходів.
НЕ ЗВОЛІКАЙТЕ.
Пишіть по свій і своїм рідним
мові до: 102—
A. W. WILSON,
PATENT ATTORNEY,
901 Victor Building,
Washington, D. C.

The Ukrainian Question in Russia.

The news that the Ukrainians have become very pressing in their demands for autonomy, seemed to many not only in England but also in Russia, like a bolt from the blue. This surprise is surely one of the most curious political phenomena of our time, for why should the surprise exist at all? Anyone who cared to interest himself in this question knew well long before the war that the Ukrainian movement was one of the strongest national movements in the world, far stronger than the Irish movement in the United Kingdom, the Bohemian in Austria or the Armenian in Turkey. Although it may not have been so noisy, insistent, or passionate as the others, it is no less intense or tragic, and its greatness may be gauged from the fact that it concerns, not a mere handful, but a population of at least thirthy millions living together in a territory stretching from the confines of northern Caucasus to the Carpathian Mountains, and from the coast of the Black Sea and the Dniester and Kuban Rivers in the south to the sources of the tributaries of the Dnieper in the north.

There are many reasons for this ignorance of the Ukrainian movement. One of the principal is the fact that the Ukrainian is naturally the embodiment of patience and carthurity. The Ukrainian peasant is certainly the least talkative man in the world. All Russian literature which deals with life in the south of Russia is full of descriptions of the patience and what it calls "the aziness" of the Little Russians.

But when at last the Ukrainians lost patience and began seriously to concern themselves with the preservation of their national existence, their activities could only be energetically developed outside Russia among that part of the nation which lived under the sceptre of the Hapsburgs—that is, in Bukovina and Galicia. In Russia not only were all their political aspirations sternly suppressed, but even their language and other national features were forbidden and were condemned to be blotted out. The Russian Government took up the position that a Ukrainian language or nationality simply did not exist. In a circular concerning the Ukrainian question, which was issued in 1863, Count Valuev, then Minister of the Interior, categorically declared: "There is not, there never was, and never will be such a thing as a Ukrainian nationality and a Ukrainian language.

No book, newspaper, or pamphlet written in the Ukrainian language could, up till the year 1905, be printed in Russia or imported from abroad. When, in 1877, a professor in Kiev applied to the censorship for permission to publish a grammar of the Ukrainian language, he received a written answer that: "No grammar can be allowed to be printed of a language which must cease to exist."

The Russian Government met with practically no resistance in its efforts to destroy the Ukrainian movement, even from the progressists among the Great Russian branch of the nation. The Great Russians, however freedom-loving and advanced in their opinions they may have been, thought little of the so-called nationality questions. They looked upon all these movements of small nationalities with an air of superior condescension, classing them rather as reactionary and belated and not worthy of the more advanced times. According to them a nationality movement was bourgeois and out of touch with the socialist conceptions of modern society. Some of the Great Russians interpreted all national movements in the light of Russian experience, holding their imitators to be rapacious, tyrannical, narrow-minded, and bigoted. Hence little attention was paid to the claims of these tens of millions of their fellow-citizens who clung so despairingly to their ancient rights and liberties.

At last the day has arrived when these national claims can no longer be ignored or resisted. Mr. Kerensky, with the voice of a man who has behind him practically the whole nation, has declared the equality of brotherhood of the Ukrainian people in the great federation of future autonomous States of which Russia is to be composed. And by this declaration, he acknowledges fully the separate entity of the Ukrainians, the existence of real differences between them and the Great Russians, not only in the historical but also in the ethnographical and philological senses.

Anyone who has visited the Russian Ukrainian provinces, especially those of Poltava, Chernigov, and Kiev, after having visited central Russian provinces such as Moscow, Yaroslav, Kaluga, and others, can certainly not help being struck by the great differences in all outward signs of life. The types of the southern people, the houses of the peasantry, their costume, speech, and habits are so dissimilar to those he has seen in the north that even the least observant must notice the local national peculiarities. The traveller will at once remark that, whereas in the central parts of Russia there is some estrangement between man and nature, some reserve between the dwelling of man and its surroundings, in the Ukraine there is something of mutual understanding, of sympathy and deep-seated enjoyment. He will find a village in the Kaluga province rather desolate and bleak, no gardens to the houses, no flowers in the window-sills, and the windows themselves small and rarely opened, as if the inmates were afraid of the sun and air. In the Ukraine, on the contrary, there is hardly a village where the houses are not surrounded by trees and flowers, the windows looking gay and bright owing to the colours of their sills and shutters and their pots of flowers.

But these outward differences, which might depend only on climatic conditions, have a far deeper significance.

In the middle of last century, a celebrated Ukrainian, who was also a great Russian historian, Nikolai Kostomarov, wrote a most interesting and learned essay on the two Russian nationalities, showing the great differences that exist between the characters of the "Great" and the "Little" Russians. According to this acknowledged authority, there is in the Great Russian a greater sense of the State, of the interests of society as a whole than in the Little Russian who "is more individualistic and personal." "In the nature of the Southern Russian," says Kostomarov, "there is nothing of a violating force, nothing of a leveller; there is no politician, nothing of the cool calculator, of the determination to pursue one's purpose."

Love for personal freedom was the distinguishing feature in the character of the southern branch, and communalism the feature of the Great Russian tribe. The cardinal conception of the Southerners was that the tie between men should be founded by mutual consent and sundered on grounds of mutual disagreement. The Northerners held that once a tie was established, it should be permanent. They considered it the will of God, and therefore not liable to human criticism. In public institutions the former recognised only the spirit, the latter tried to give it substance. In politics, according to Kostomarov, the Southerners would only create voluntary communities bound by their needs and in no wise interfering with their immutable right of personal freedom. The Great Russians, on the contrary, aimed at a strong community bound on the basis of permanence and unification. The first-named reached federation, but could not realise it properly; the second attained unity and created a strong State. "The South-Russian tribe," says Kostomarov, "repeatedly showed itself incapable of a monarchical form of state. In the ancient days it was the dominating tribe in the land of Russia; but when the inevitable time arrived to perish or to unite forces, it had to yield the first place to the Great Russian tribe. In the latter, there is something colossal, creative; a spirit of the architectonic, a sense of unity; the domination of a practical sense which knows how to go through hard times; to choose the time for action, and to make use of favourable circumstances. This is lacking in our South-Russian tribe. Its love of unrestraint brought it either to a state of disintegration of communal ties, or to a whirlpool of motives which turned the historic life of the nation into a squirrel's wheel." Such are these two Russian tribes as represented in the past.

According to the same writer, the Great Russians are more materialistic, the Ukrainians more spiritual. The latter have greater poetic imagination. Their poetry is rich in beautiful images, in love of nature, in dreamy, melancholy contemplation. The South Russian poetry is inseparable from nature, which is represented as full of life and participating in man's happiness and distress. The grass, the trees, the birds, the beasts, the stars, morning and evening, spring and snow—all these breathe, think, feel in unison with man, and all resound in a charming voice of sympathy or hope or condemnation. The Great Russian poetry, on the other hand, is extremely poor in poetic images, and in its relation to nature, but is rich in depicting action and the struggle of the soul. The Great Russian being chiefly practical or materialistic, can rise to poetry only when he leaves the sphere of daily life. His poetry is therefore more in the domains of immensity or of simple play and amusement. A historical reminiscence becomes a fairy-tale, whereas the song of the Southerner produces in a poetic form the very reality. The feeling of love in Great Russian songs is rarely lifted above the materialistic side. On the contrary, in the songs of the Southerners it reaches the highest degree of spirituality, purity, nobility of motive and gracefulness of imagination. In the Great Russian songs a woman's beauty is very rarely raised above her material form; it is the form of the woman's body and her voice that charm and captivate. The South Russian woman, on the contrary, almost lacks bodily form—she is a spiritual creation. "It is her purity, her spirituality, that attract and captivate the poet.

In religion the same differences can be noticed between a nature disposed to contemplation, to union with nature, to a mystical conception of life, and a nature corresponding more to the material and external side of life. The Ukrainian, being a more spiritual and mystically-disposed character, is stronger in his religious feelings and not so liable to religious indifference as the Great Russian who, if educated, easily becomes atheistic.

There is also a great difference in the sects which are concerned more with formalities and rites on the Great Russian side and more with the spirit of the teaching among the Ukrainians. The religious toleration of the Ukrainian also contrasts very favourably with the spirit of intolerance prevailing among the Great Russians.

The Great Russians have a much higher conception of duty than the Ukrainians. Having deeper communal inclinations, they hold national as well as family ties in greater respect, though they may have little love for superiors or parents. The Ukrainian, on the other hand, being more inclined to personal freedom, has little respect for anything that tends to restrict him. He is therefore a very quarrelsome being; as a member of a family, and not a staunch friend of a State where he does not possess full freedom.

Such, in brief outlines, according to Kostomarov, are the chief characteristics of the two great divisions of the Russian race.

It is not my intention to give a detailed account of the political relations between the two branches. The seniority of this or that branch, the origin of the Ukrainian language, whether the real Russians are in the south or in the centre, have occupied too much space in Russian literature to be reproduced here. Suffice it to say that, after becoming separated somewhere in the thirteenth century, and a treaty of union was signed by the Cossack hetman Bogdan Khmelnitsky in 1654. It was then that the name Little Russia was first officially mentioned and the word Ukraine came to be adopted. The people themselves prefer the latter designation, which had already been used in part of their territory during their Polish-Lithuanian connections. It means "the frontier province."

This act of union was a voluntary agreement with Russia, concluded purposely for the sake of protection against Polish invasions. It was, according to the act, merely a personal union of the Ukraine with Moscow under the Czar. The Ukraine preserved to itself complete autonomy; it could elect its own hetman, who was even entitled to carry on independent negotiations with foreign countries. It could have its own army. But no sooner was the treaty signed than the Moscow Government began a policy of centralisation and restriction. In spite of all protests and remonstrances of hetmans and other authorities, the Moscow Government went on relentlessly, abolishing all traces of autonomy. Peter the Great abolished the office of hetman, and Catharine II. destroyed the last remnant of autonomy by introducing the same serfdom of the peasantry as existed in the rest of Russia, and dispersing the "Zaporozh Sitch," which was the last home of Ukrainian liberty. Then followed restrictions on the language and on other manifestations of social life, till the Revolution of 1905 brought the first real relief.

It was in 1906, the first year of Russian constitutional life, that the question of Ukrainian autonomy was openly raised by the Ukrainians at meetings and in the Press. Till then the possibility of an autonomous, independent Ukraine in federation with Russia had only found clandestine expression in small and secret circles, first in the Society of the "United Slavs," which formed a group of the Decembrists in 1825, and then in the so-called "Brotherhood of Cyril and Methodius" in 1847. According to the scheme of this Brotherhood, the Ukrainian nation was to enter the federation as a member with equal rights. Each member must form a "separate republic," and these free republics were to elect periodically a head of the federation. The aim of the Brotherhood, however, was not merely political regeneration, but also the realisation of a higher ideal, "the extirpation of slavery and of the humiliation of the lower classes." Both attempts ended badly. The Societies were suppressed, and their members punished by death and penal servitude as in the case of the Decembrists, and by exile and other severe measures in the case of the Brotherhood, which consisted almost entirely of a few young students, and was of a purely academic character.

In 1906 the case was quite different. In June of that year, in the *Ukrainsky Vistnik*, a weekly paper issued in Kiev, Professor Hrushevsky, the eminent leader and fighter for Ukrainian regeneration, printed the article "Our Demands," in which the claim for a large share of autonomy, almost equal to complete independence, was voiced in no unmistakable manner. "True to the behests of the Ukrainian cause which puts forward the principle of federation as the basis of future political and national relations, which has been its unalterable aim since the days of the so-called Cyril and Methodian Brotherhood, we recognise the form of a federation as the most perfect way to combine the union of the State with the interests of a free and unimpeded development of national life. The territory which contains the greater part of the Ukrainian population must be separated, its administration put into the hands of a Ukrainian legislature elected on the basis of universal, equal, direct, and secret suffrage."

He ended his article by declaring that the Russian federation on the basis of free and autonomous nations "must be realised without delay." This desire, however, took more than ten years to materialise, and it is only now that, having lost all patience (which means very much with the Ukrainians) they have taken the matter into their own hands and proclaimed themselves autonomous, refusing to wait any longer for the initiative of the Russian Government. The first "honorary president" of the Ukrainian "Rada" Assembly has been elected—Professor Hrushevsky.

One may object to the manner and the time in which the Ukrainians have proclaimed their autonomy. They might have waited another few months till the meeting of the Constituent Assembly, when they could have reached an agreement with the Great Russian people concerning the frontiers of autonomous Ukraine. Even their historians and political leaders are far from unanimous as to which parts of the country may rightly be included in their boundaries. But there can be no doubt that the moral and economic effect of autonomy on the life of the people in Ukraine will be of enormous value. Having been deprived for so many decades, and even centuries, of a national language and national schools, the Ukrainians became almost an illiterate nation. The financial burdens of the Russian Empire fell most heavily on this part, which is most blessed with natural riches. "Under the old *régime*," wrote Hrushevsky in the article already quoted, "the Ukrainian country served as a big source of the State budget, but remained itself forsaken, and nothing was done to raise the social life, the economic position, the health, and the education of its people." And when one remembers that no more than two centuries, or even a century and a-half ago, this same country was the most enlightened, the richest in schools, literature, and social life, one cannot help feeling that there is some excuse even for the impatience of the "Rada" now ruling in Kiev.

SEMEN RAPOPORT.

(Reprinted from the "The Contemporary Review", London, No. 621, September, 1917).

Одинокий лік проти нестравности.
Мартин Марохник, Box 497, Lemont, Ill., написав недавно лист
полякацкому сьвіту до Г. Г. фон Шайка, одинокого фабриканта Бо-
гарського Кремного Чаю:
„Пишіть мені ще одну пачку Болгарського Кремного Чаю, бо
він усуває в чудовий спосіб нестравність мого шлудка і удержує ме-
ня ні цілий організм в добрім порядку".
Одна коробка для родини пачки Болгарського Кремного Чаю, яка
вистарчає на пять місяців коштує $1.00, шість пачок $5.00, і ви-
силають ся всюди за зверхсилою надіслаєтого або С. О. Д. Адреса:
MARVEL PRODUCTS CO., 29 MARVEL BLDG., PITTSBURGH, PA.
УВАГА: Коли хотите обсьвідчити покупне, вишлять 10 цент. більше.

ПОТРЕБА
МАЙНЕРІВ — ВИТЯГАЧІВ КОКСУ, — ЛЕБРІВ
МАЙНЕРИ заробляють денно від $5.00 до $8.00; ВИТЯГАЧІ КОКСУ за-
робляють денно $4.00; ЛЕБРИ від $3.25 до $3.50. — 8 годин денно.
Голосіть ся до одного з наших 50 пасіяв з поміщу:
Latrobe, Mount Pleasant, SCOTTDALE, Connellsville, Uniontown,
Fairchinee and Masontown, Pennsylvania.
H. C. FRICK COKE COMPANY, Scottdale, Pa.

МОЖЕТЕ БУТИ ВИЛІЧЕНІ!
Прийдіть до мене - Я приверну Вам здоровлє!
Я МАЮ НАЙЛІПШІ ЕЛЕКТРИЧНІ ПРИЛАДИ, ЯКІ УЖИВАЮ ДО ВСІХ НЕДУГ.
X-RAYA (ЕЛЕКТРИЧНІ) РОЗСЛІДИ.
Я є найстарший християнський медик спеціяліст в Пітсбурґ, Па.; 37 літ практикуєва успішно, лічучи тисячі недужих людий.
Я СКАЖУ Вам, чи можете бути вилічені або ні, без догадів, і поможу Вам тоді, коли другі молоді або непрактичні лікарі Вас завели.
Я УЖИВАЮ лише найлїпші і найцїнїйші ліки при лїченю моїх пацієнтів.
Я МАЮ свій власний департамент з медикаментами і лябораторію, які є найлїпші для недужих людий.
Ви здивуєтесь, коли побачите як скоро Ви можете бути вилїчені. Одна візита упевнить Вас про моє знанє і вдоволить Вас, чого що я осягаю успіхи в короткім часї. 103—
ВСІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН УСПІШНО ЛІЧИТЬ СЯ.
Говорить по українськи. — Низькі ціни. — Оглядини і порада даром.
Год. офісові: від 9. рано до 8. веч. В нед. від 10. до 2. в полудне.
Prof. Doctor B. F. MULLIN
Specialist
111 — 4th AVENUE
Напроти почтя.
PITTSBURGH, PA.
Заки порадите ся лікаря, пишіть по мій цирнуляр—даром для недужих.

НЕДУЖІ ЛЮДИ
НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ СЕЙЧАС!
зі великими хронічними, нервовими і сьпоміжними недугами, які по-
требують опіки лікаря-спеціяліста.
ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ
ТАМ ДЕ Й НАЛЕЖИТЬ НАЙТИ
і зверніть ся сейчас на дорогу до здоровя.
Годині офісові: від 9-ої рано до 4-ої попол.; від 6-ої до 8-ої веч.;
в неділї від 10-ої до 2-ої в полудне.
Користайте з моєї розмірної практики перед через многі літа лікарського досьвіду. Я приміняю найбільше вповні методи з найновійшими і всіми лїпшими електро-медичними приладами при лїченю хронічних і нервових недуг.
ПОРАДА ЗОВСІМ ДАРОМ.
Прийдіть поговорити зі мною особисто—і коли я зможу помогти Вам, то я Вам се скажу. Я є спеціяліст хронічних і нервових недуг і лїчу найновійшими і найлїпшими науковими методами. Я переводжу грунтовно лїкучі і лабораторні розслїди кождої недуги. Моє лїченє оказало успішне в многих упорчивих недугах, які другі не осцілували. Я ратувати хотів людий від операційного ножа через моє власне лїченє і пораду. Навідайтесь до мене сейчас, коли Ви потребуєте лїчитись. Звовлянє є посьвідчене. 103-130
DR. LEWIS, 749 Sixth Ave. між 42-ою і 43-ою ул. New York City

АКУШЕР-СПЕЦІЯЛІСТ
Dr. I. MICHEL
Хірург і спеціяліст у всіх недугах і недомаганнях женщин. Довголїтна практика і досьвід. Уживає нові медичні методи.
Також лїчить всі загальні недуги мущин, женщин і дітий.
Години приймів: 8. до 10. рано; 12. до 2. полудне; 6. до 8. год. веч.
В неділї до 1-ої год. дня. 118ен—
106 East 7th Street, NEW YORK CITY.
(напрям костел).
Телефон: Orchard 4636.

Elias Rosenthal АДВОКАТ.
ЗВІСНИЙ УКРАЇНЦЯМ В АМЕРИЦІ
302 Broadway, 13th Floor Практикує понад 25 літ в тутешних судах
NEW YORK, N. Y. і переповнює всякі справи з успіхом.

ВИ ПОВИННІ МАТИ ГАРНЕ І ЗДОРОВЕ ВОЛОСЬ. Уживайте
Karatol Stimulus Tonic, яка знобіцює випадоню волосу, у-
суває перхоть, сверблене шкіри на голові і причиняє до по-
росту гарного і здорового волосся. Karatol Stimulus Tonic є
найлїпшим средством до волосу для мущин і женщин.
Спеціяльна оферта: Одна фляшка $1.00, 4 фляшки $3.00.
Висилайте замовленя і гроші до: 114—
KARATOL LABORATORIES, Dept. 623,
Box 1076, Binghampton, N. Y.

Лікарська поміч
у Д-ра М. ВІЛКЕСА, 56 RIVINGTON ST.
Лікар з Києва. Має 20-літну практику. Обслугує членів многих Товариств а його совісна лікарська опіка є взісною многим Українцям в Ню Йорку і околиці. 118с—
Лїчить всякі недуги, як: ревматизм, кашель, недуги легких, катар шлудка, болї в кишках, болї в боках, руках і ногах та других частях тіла.
Коли Ви не осцілуєте належної помочи у других лікарів а Ваша недуга стала застарілою і хронічною, то не тратьте надії а зверніть ся прямо до мене а я умію весь свій обширний досьвід, щоби Вас вилїчити за умірковану ціну. — Скірні і хронічні недуги лїчу спеціяльним електричним сьвітлом. — Для лїпшого розслїду недуг уживаю електричні машини „рентґен" і тому легко можу лїчити всякі недуги. Розслїджую хемічно і під мікроскопом Вашу кров; уживаю найцїнїйші медикаменти для успішного лїченя по цїнах умірнокованих. Користайте з нагоди вилїчити ся з Вашої недуги поки ще час. — Коли Ви мешкаєте в околиці Ню Йорку, то радиу Вам прийти до мого кабінету для оглянення Вас. За се жадаю малу заплату. Для позамісцевих пацієнтів стараємось о мешкане і числимо низькі цїни за лїченє.
ПЕРША ПОРАДА ДАРОМ.
DR. M. J. WILKES,
Office: 56 RIVINGTON ST. Аптика 34 RIVINGTON ST.,
NEW YORK CITY.
Години офісові: від 10-ої рано до 10-ої вечер.

Недужі мущини і женщини

ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

З ЯКОЮБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ, ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРА СПЕЦІЯЛІСТА.
ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ ЇЇ МОЖНА НАЙТИ.
І вертайте правою дорогою до доброго здоровля.

PROFESSOR
Dr. ALDEN
717 LIBERTY AVE.,
PITTSBURGH, PA.

Години урядові: від 9-ої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6. до 8-мої.
В неділї від 10. рано до 2. попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли віддасьте ся його опіці. Докладні ОГЛЯДИНИ відкриють Ваш ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН і впровадять Вас на добру дорогу до здоровля, защадять Вам терпіня і усунуть всякі непевности.

Довгі літа практики. Найновійші успішні методи, медичні і електричні апарати. Новомодне уздоровлє. Все тут як найлїпше для недужих людий.

Сотки мущин і женщин гинули операції через посліпше застосоване найновійших научних метод.

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпіцях і чуєтесь цьвірені, то згодостіть ся до МЕНЕ і переконайте ся які успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при приміненю найновійших метод у лїченю.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ
на ослаблене нервів, болї в кришах, втратуг памяти, биттє серця, слабість нирок, задумчивість, пригноблене, болї голова, хрипи, привади, ослаблене членів тїла; болями, скірні виходи, катар, пече Вас горло, болї жолудка і в кришах, болї горла, горлачу, кашір, ревматичні болї, пришї? Ci як і другі недуги є першою прооукою для може наявести шкоду Вашому здоровлю.

Я лїчив мущин і жінок через довгі роки. Ваші відвідини уневнять Вас про мої спосібности і вдовольнять Вас, бо я поможу Вам в скорім часї. Я лїчу саму причину недуги а її симптоми уступають скоро. Памятайте, що порада є зовсїм безплатна — Приходіть до мене сейчас, коли шукаєте помочи лікарської. Зволїйте є небезпечне. 77-89

Prof. DR. WM. ALDEN, 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

В сій рубрицї поміщуйте слїдучі оголошеня: Коли хочете віднайти своїх свояків, кравнів або товаришів.—Коли шукаєте занятя.—Коли бажаєте, щоб хтось доніс Вам, де ідє добре робота.—Коли потребуєте агентів до поширеня Вашого бизнесу.—Коли потребуєте робітників до працї в бучерні, гроссерні, готелях або на фарму.—Коли шукаєте спільників до бизнесу.—Коли шукаєте дякучителїв і учителїв музики.—Коли маєте хату або фарму на продаж.—Коли маєте хату або фарму до винайму.—Коли маєте на продаж якісь річи.—Коли пошукуєте людий на мешканє з харчом.—Коли продаєте свій бизнес або хочете купити чи обмінятись з ним.—Коли хочете подати свою адресу або бизнес до публичного відома.

Пошукую свого брата ІВАНА МАЛЕЦЬ, сина Михайла, з села Беремнь, пов. Лєско. Хто подасть його адресу, дістане $5.00 нагороди або він сам нехай голосить ся на адресу: 114-26
ANTIN MALEC,
2811 Archer St., Nicetown, Philadelphia, Pa.

Пошукую СВИ і МАРІЇ ЗЕЛИК з села Сиєки, пов. Калуш. Хто би о них знав або вони самі, звістять голосить ся адресу: 117-19
ANNA CHOMYSZYN,
20 W. Oakland St., Toledo, O.

Пошукую АННУ ВОЗІНА з села Свідіка, пов. Борщів. В 1912-тім роцї перебувала в Ню Йорку на 11. улиці. Хто подасть її адресу, дістане $2.00 нагороди. Голосить ся адресу: 118-19
JOSEPH ZIRKOWSKY,
44 Laux St., Buffalo, N. Y.

Пошукую ВАСИЛЯ ГОРОБЕЦЬ. 6 місяців перебував в Будапешт, Па., а тепер мав перебувати в Ню Йорку. Хто подасть його адресу, дістане $2.00 нагороди. Голосить ся адресу: 118-19
JOSEPH ZIRKOWSKY,
44 Laux St., Buffalo, N. Y.

Пошукую своєї кузинки САЛАМОНІЇ МОКОВИЧУК з села Сдавниці великі. Два роки тому назад, перебувала в Бофало. Хто би о ній знав або вона сама, звістить голосить ся на адресу: 118-26
MIKE KOCHANIUK,
F. R. D. 4, Box 3, Fairmount, N. Dak

ВИШЛЇТЬ ЗАПИТ на одновременні почтівки і дістаєте усї недобитки, а стати властителем дому в нову забудованій місцевости недалеко великих фабрик, заробив працею тисячам мущин і жінок. Пишіть:
M. BROOKS, Room 610,
45 W. 34th St., New York, N. Y.

EXTRA! ТІЛЬКИ ДЛЯ ДОРОСЛИХ: — ЗОВСІМ ДАРОМ висилаємо опис дуже цінної і інтересової книжки, в котрій містить ся понад 500 образів три женщин як і мущин в гарних позах. Пришліть за 2-цит. марку. 118-23
THE AMOR NOVELTIES CO.,
737 E. 17th St., New York, N. Y.

ДАРОМ кождому книжка „ШТУКА ПРИПОДОБАНЯ СЯ МОЛОДИМ МУЩИНАМ АБО ЖЕНЩИНАМ" і богато инших гарних штук — 4 цити з пересилкою.
Адрес: 117-22
ROMAN STARKOWSKI,
1338 N. Lincoln St., Chicago, Ill.

5 прекрасних артистично виконаних портретів жіночої краси, в натуральних і дуже інтересуючих позах пішлемо кождому за 10 центів. 114-26
Адресуйте:
MRS. L. PASECKA,
205 East 11th St., New York, N. Y.

ЧИТАЙТЕ! Вишлемо кождому ілюстрований КАТАЛЬОГ, рівнож лїчий, як годинників, ланьцушків, перстенів, музичних інструментів, рекордів, циклїв, образків, капелюхів, черевиків і сверпів і т. д. Залучіть 5 цит. марку на пересилку. Адреса: 62-XII-31-17
AMERICAN SALES CO.,
1926 Huron St., near Robey, Dep. 4
CHICAGO, ILL.

ДОБРИЙ ЗАРОБОК для агентів, котрі продавали би Патентовані Медицини по цїлім Злуч. Державах і Канадї. Дуже корисні услівя. Пишіть зараз до: 118-127
ST. MICHAELS MEDICINE CO.,
Dept. 19, CARLSTADT, N. J.

НАЙНОВІЙШІ магічні штуки з картами, грішми, нові винаходи, всякі новости, новомодні годинки, уздоровчі книжки і много инших цікавих річий дістанете найдешевше у нас. Катальоги висилаємо даром. Адресуйте: 114-121
WOZNIAKS NOVELTY HOUSE,
M. Box 34, South Chicago, Ill.

РАДА для наших приятелїв. Коли хочете дізнатись о своїм щастю житя, то пишіть до нас, а одержите нашу раду за надісланєм 50 цит. марками, і будете ущасливлені на все. Читачу! читаючи пишіть сейчас і не відтягайтесь. 114-24
COLUMBIA NOVELTY SALE CO.,
Dept. S.,
Box 9, Sta. D, New York City.

НОВІ ОБРАЗЦІ правдиві фотографічні репродукції з житя ГАРНИХ ЖЕНЩИН чарівних поз, кождорозвої відповідно до природи. Висилаєсь в звичайних, зашкляних пакунках за ціну 50 ц. марками, грішми або мані-ордером.
OWENS PUB. CO.,
2336 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y.

ЧИ ВИ Є НЕДУЖІ?

ПРИЙДІТЬ ВИЛІЧИТИ СЯ

Коли маєте яку нову або застарілу недугу, то не запехайте прибути до мене. Мій клич: Скоре лїченє і уміркована заплата.

Розвідайтесь і упевнїть ся особисто про лїкаря, котрого порадам віддаєтесь.

Наслїдком успішної довголїтної практики і задля уживаня найновійших і признаних наукових метод, я обіцюю Вам в кождім часї можливо найлїпші успіхи.

Порада зовсїм даром. Прийдіть нинї, — Не відкладайте.

Dr. HANNON, СПЕЦІЯЛІСТ
146 East 14th Street,
Напроти Tammany Hall
NEW YORK CITY

Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол.—Вечер: від 6. до 8. В неділї і признані сьвята: від 10. до 12. в полуд. лише.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Інформуймо чужинців про Україну!

В нинїшнім числї „Свободи" містимо цікаву і поучаючу статю в анґлїйскій мові п. з. „Ді Українієн Квещен ін Росія" (Українська справа в Росії). Сю статю написав п. Семен Рапопорт і помістив її в лондонськім місячнику (за вересень) „Ді Контемпорарі Ревю" (Сучасний огляд).

Кому лежить на серци українська справа, сей певно не вижине сеї статї на сьміть, аж часть з до прочитаня якомунебудь знакомому Американцеви. Кождий читач „Свободи" має між Американцями якогось знакомого, а кождий Американець по прочитаню сеї статї зрозуміє, що Українцї є окремою славянською нацією і їм належить ся, як уже не цїлковита независимість полїтична, то бодай повна самоуправа на заселених собою землях.

Сьвідомійші Українцї по наших кольонїях в Америцї повинні подбати, щоби дотичну статю передрукували місцеві анґлїйскі часописи. Окрім того треба постарати ся, щоби та статя найшла ся в руках визначнїйших Американцїв, бо тодї вони не будуть здвигати плечима на звук слова „Україна", „Українець"... По наших громадах є вже богато молодїжи, котра розуміє добре анґлїйську мову. Заинтересуймо згаданою анґлїйською статею ту нашу молодїж, а вона і сама з неї дещо навчить ся і поможе розповсюднити її між Американцями. Скажім лише знакомим Американцям, що дотична статя зістала надрукована в Лондонї (в Анґлії) і що її варто прочитати.

В слїдуючім числї „Свободи" ми надрукуємо сю статю в українськім перекладї.

Цензура на чужинецькі часописи.

Часописи, які виходять в Злучених Державах на чужій мові, будуть віддані під строгу цензуру. Почтовий департамент вже виготовив нову систему щодо часописий, після якої правдоподібно будеть ся лайсенсувати всї часописи. Виготовлено також плян цензури чужинецьких часописий. В кождій редакциї чужинецької часописи буде цензор-доброволець, який буде цензурувати кожде число даної часописи.

Посилка різдвяних дарунків для жовнїрів кінчить ся 15. падолиста.

Головний почтмайстер, Борлесон, оповістив, що всї різдвяні посилки для жовнїрів на фронт кінчать ся 15. падолиста. Почтова оплата за такі посилки виносить 12 центів за фунт. На кождім пакунку має бути виразно написано: „Christmas Post".

Протестує проти посилки тютюну жовнїрам у Франції.

Др. Піс, президент товариства „Нон-Смокерс Протектів Лїг" в Ню Йорку, вислав до президента Вілсона лист, в якім в імени свого товариства запротестував проти посилки тютюну американським жовнїрам у Франції. Він радить, аби в тій справі Злучені Держави пійшли за приміром Німеччини і посилали своїм жовнїрам не тютюн, але сушені листки з капусти.

Дістрікт оф Коломбія сухий від 1. падолиста.

Дістрікт оф Коломбія (Д. К.) буде сухий, почавши від 1. падолиста 1917 року. Броварники роблять однак заходи, щоби ухвалений про то прогібіцію закон повалити яко „неконституційний".

Суфражистки не хочуть аґітувати за „позичкою свободи".

Панї Г. Гевмейєр з Ню Йорку, членица дорадчої ради Народної Жіночої Партії, на зборах женщин-суфражисток в Балтимор, Мд., взивала присутних, аби вони не приложили анї одного пальця в помочи для „позички свободи". Вона сама заявила, що не буде працювати в користь позички, мимо того, що була в жіночім комітетї, який аґітував за першою „позичкою свободи". „Я не маю охоти просити о гроші на боротьбу за демократію, коли нас, що домагаємо ся правдивої демократії, замикають в арешти за се" — говорила панї Гевмейєр присутним. За сказані слова вона одержала від присутних гучні оплески.

Чоловік пішов до війска, а жінка заняла його місце.

Джеймс Джонс урядник в громадї Бредлей Бич, Н. Дж., відійшов до війска, а його 19-лїтна жінка заняла його місце, беручи 20 долярів тижневої платнї, так як її чоловік.

Поповник самовбийство зі страху перед військовою службою.

В місцевости Вілсон, Норт Каролайна, поповник самовбийство молодий мущина, Леві Веб. Його кликано два рази до асентирунку. За першим разом увільнено його тимчасово від військової служби, а коли Веб одержав другий раз покликанє, тоді витягнув револьвер і пустив собі кулю в лоб.

Хитрий викрут жидка не вдав ся.

Військова комісія в Ню Йорку відкинула просьбу Абрагама Штромвасера в справі уволненя від війска. Штромвасер є люнатиком і з приводу того заявив, що боїть ся, аби коли підчас ясної ночи не зайшов до нїмецьких окопів.

Поєдинок між лїкарем і сьвященником.

Др. Тома Гюз, славний лїкар в Русселвіл, Ала., і сьвященик тамошної методиської церкви, о. У. Терри, звели між собою кровавий поєдинок на револьвери. Лїкар прострілив двома кулями легкі сьвященика і сей за кілька хвиль сконав. Сьвященик знова раних тяжко лїкаря кулею в твар, від чого також за кілька годин наступила смерть. Причина поєдинку не звісна. Сьвященик Терри оставив жінку і кількоро дїтий, а лїкар Гюз оставив також жінку і кілька дрібних дїтий.

$100.000 кари за недодержане обітниці.

Нюйорський найвисший суд видав передвчера кінцевий вирок, що Вірджінїй Ю. Майо, богатий купець з Ню Гейвен, Конн., має заплатити 100.000 долярів Вільгельмінї Маєр, якого винагороджене за недодержане обітниці і за знеславленє. Він обіцяв Вільгельмінї оженити ся з нею, а однак слова не додержав. Крім того суд довідав ся, що Майо є вже 12 лїт жонатий.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

Генеральний зелїзничий страйк в цїлій Арґентинї.

Цїла Арґентина стоїть перед лицем внутрішної катастрофи. Страйк перекинув ся на всї зелїзницї. В цїлій Арґентинї не курсує нїодин поїзд.

Президент Арґентини правдоподібно уступить.

На пятницю (12. с. м.) назначено в цїлій Арґентинї велику демонстрацію за дальшою невтральностию Арґентини. Сей день вибрано спецїяльно тому, що тодї кінчить ся перший рік урядованя президента Іраґоена і того дня з причини лихого здоровля президент має уступити.

Лоріер хоче уступити зі становища провідника канадійських лїбералів.

Вілфрід Лоріер, славнозвісний посол канадійського парляменту, провідник лїбералів і опозиції проти примусової військової служби в Канадї, повідомив визначних лїберальних послів, що він задумав уступити зі становища голови лїберальної партії, провідником котрої був від 1887 року.

Страшна буря в Японї.

Минувшого понедїлка (1. с. м.) понад Японію перейшла страшна буря. В самій лише столицї (Токіо) 100.000 осіб остало без даху над головою, підчас коли 138 осіб згинуло, а 217 пропало. Число ранених виносить 168. Число повалених домів виносить 1.346. Телеграфічне, телефонїчне і зелїзничє полученє перерване. Школи вирядженї в Токіо обчислюють на 3.000.000 долярів.

Крім того в деяких провінциях води рік вийшли з берегів і 20.000 мешканцям грозить страшна смерть. Такої катастрофи Японія не памятає вже від 50 лїт.

Пруський князь оскаржив нїмецького цїсаря.

Тайний суд в Потсдамі (недалеко Берлїна) зібрав ся, щоби рішити справу між пруським князем Фридрихом Леопольдом а цїсарем Вільгельмом і графом Евленбурґом, пруським міністром двору. Князь Фридрих Леопольд вніс на них скаргу яко протест проти вкороченя його, особистої свободи. — Вислід розправи не буде оповіщений публично.

ВСЯЧИНА.

Буддаїзм.

600 лїт перед Христом Гавтама Будда почав голосити нову віру, яку нинї визнає майже одна трета часть людства. Ся віра вкорінила ся головно в Азії: в Манджурії, Монголії, Корєї, Тибетї, в Хінах, Японії і на островах при азійськім побережу. Мимо того, що буддаїзм зродив ся в Індіях, нинї віц там дуже слабий.

Риби ссуть молоко коров.

Цікаву новинку подають найновійші числа анґлїйських часописий з місцевости Спрінґвейл, Манітоба (Канада). Тамошні молочарі, які плекають корови і відсилають молоко до Вінніпеґу, завважили, що від якогось часу їх корови не дають досить молока і з кождим днем дають все менше. Зразу фармери думали, що се волоцюги видоюють молоко і почали засїдати на злодіїв.

По якімось часї 11-лїтний синок одного фармера спостеріг, що коли корови зайшли в потік пити воду, то до них підпливали риби і, лапаючи ротом дійки коров, висисали молоко. Хлопець зараз розповів батькови про те, що бачив. Другого дня кілька старших фармерів наочно переконали ся, що дійсно риби висисають молоко коров.

Коли корови зайшли у воду, зараз довкола них збирало ся велике число риб, більших і менших, які провадили між собою завзяту боротьбу, котра з них має ссати; більші риби звичайно проганяли меньших і самі добирали ся до коровячих дійок.

Тепер фармери вислали просьбу до правительства, аби воно дозволило зробити матню в потоцї і виловити всю рибу, бо через риби фармери поносять велику шкоду.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

К. Б., Ембрідж, Па. — „Чого виєш, буйний вітре" буде поміщене; „Воскресла Україна" нї, бо заслабо зложене. — Рукописий не звертаєть ся.

Ф. Ч., Вореган, Конн. — Адреса газети „Новый Міръ": 77 St. Marks Place, New York, N. Y.

СЛІВЦЕ МОГО ПРАЩАНЯ ДО ЧЛЕНІВ 85 ВІДДІЛУ У. Н. СОЮЗА В ГЕЙЗЕЛТОН, ПА.

Дорогі Родимцї! Нинї, коли в Европі шалїє страшний гураган, котрий пожер мілїони наших братів, такесамо горе зближаєть ся і до нас тут за океаном. Приходить та хвиля, котра розлучить нас. Звіздистий прапор поведе нас в незнані нам сторони. Пійдемо у бій. За що? Се най осудить Всевишний.

Я на сім місци складаю Вам щиру подяку за довіре через час мого секретарства. Складаю найщирійшу подяку О. Шаравркови і Д. Капітулї за їх поміч, котрої вони менї нїколи не відмовили. А 85-му відділови желаю як найкрасшого успіху. Таксамо і Українському Народному Союзови. Всьому українському народови желаю бодрого духа. Чи ми повернемо чи загинемо — дай Боже, щоб рознїсся громовий звук: Вільна і самостійна Україна воскресла!

Іван Шараварко.

МИ НЕ ЛІЧИМО НЕВИЛІЧИМИХ НЕДУГ.

УЖИВАЄМО НАЙЛУЧШОЇ СИСТЕМИ В ЦІЛИ ВИЛІЧЕНЯ ХРОНІЧНИХ НЕДУГ.
ЗАПЛАТИТЕ ЖИ БУДЕТЕ ВИЛІЧЕНІ.

Наша метода цїлком правильна, без болю. Мясно надію, що нас вилїчимо. Довголїтний досьвід і практика дають нам право твердити, що наша метода як раз відповідна в цїли вилїченя недуг: голови, серця, горла, легких, грудий, жолудка, печінки, нервів, катару жолудка, ревматизму, заважаня крови, скірних недуг і т. д.

Я не вірю в лїченє почтою, тому не вишлю до мене, бо навіть не буду відвідувати. 118-123

Я не вірю у лїченє почтою, однак в многих случаях ті пацієнти, котрі мешкають поза Ню Йорком, можуть оставати в дома від одного до пять днїв по моїм спецїяльним догляньому в офісї.

Dr. FLIPPEN, 208 W. 42ND ST., NEW YORK, N. Y.
при 7-мій евенї, над силеном з куфрами.

Урядує щодня від 10-ої рано до 7-ої вечер; в неділю і сьвята рано від 10-ої до 1-ої полудня.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.
Тов. Молодечий Клюб ім. Ів. Франка в Перт Амбой, Н. Дж.
відограє представленє
НЕ КЛЕНИ
в понедїлок 8-го жовтня 1917
в гали І. Никодима,
752 Стейт стр., Перт Амбой.
ДІЄВІ ОСОБИ:
Стефан, старий господар.....
.....п. В. Ярічевський
Анна, його друга жінка..п-на А. Сенько
Петро, син Анни.....п. В. Гиба
Марта, дочка Стефана.....
.....д-на М. Мирапська
Химка, сусїдка.....п-на М. Петрів
Яцко, сусїд.....п. Ф. Гурзаь
Початок точно о годинї 7.30 вечер.
Вступ від особи 25 цит.
ПО ПРЕДСТАВЛЕНЮ БАЛЬ ДО РАНА.
На се представленє запрошують ся всїх Українцїв і Українок з Перт Амбой і околиці до як найчисленнїйшої участи. Се представленє відбуде ся пораз перший в нашій парафії — КОМІТЕТ. 118

ЕЛІЗАБЕТПОРТ, Н. ДЖ.
Сестринство „Любов", від. 37 У. Н. Союза в Елїзабетпорт, Н. Дж.
— устроює —
ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
в суботу, 6-го жовтня 1917 р.
в гали Лютвіна,
при Фронт і Савт Парк стр.,
Елїзабетпорт, Н. Дж.
Початок точно о год. 7-ій вечером.
На тім балї будемо приймати до сестринства „Любов" і до У. Н. Союза за половину вступного. Просять ся всїх з Елїзабет і з околиці прийти на сей баль та погулати доволї. Музика доборова. За добру обслугу і забаву ручить
118 КОМІТЕТ.

З ПРИЧИНИ КУПНА БІЛЬШОЇ ФАРМИ НА ПРОДАЖ:
1) 10 акрова, ярино-овочева в місті Тельмета, стейт Ню Джерзі, на ковійска, почта, костел, школа, і фабрика, у котрій працює 120 робітників, в місци. Дім, стайня, возовня, шпихлєр, пікник-поміщенє ніна. Дана корова і 396 курий. Коштує Ню Йорку і з поворотом коштує $1.600. Цїна 2.800 долярів, з чого около $1.500 готівкою, а решта на догідну сплату.
2) 22½ акрова фарма в стейті Мерилєнд, з чого 10 акрів чистої, дуже плодовитої землї, а решта грубої лїс, сад о 50 овочевих деревах, дуже величавий новий дім о 6 покоях. Стайня, возовня, курник на 500 курий, дрівітня, шпихлєр, 4 свиноти і 90 курий, вода, поволи, машина і знаряди господарскі. Фарма та лежить в самім центрі місточка, стація, почта, школа, костел, ковійска. На фармі, крім усякого збіжа і ярин, дає ся також виноград і пашнє. Цїна 2.800 долярів, з чого готівкою 1.800 дол. а решта на догідні сплати. Коліи до Філядельфії коштує $1.30, до Вашінґтону $2.75, а до Ню Йорку 4 дол. 118-20.
По близші інформациї пишіть на адресу:
Ф. А. Р. М. А.,
c/o American Ukrainian Exchange,
520 E. 6th St., New York, N. Y.

ПОЗІР УКРАЇНЦІ ГРЕКО-КАТОЛИКИ З ПРОВІДЕНС, Р. АЙ., І ОКОЛИЦІ!
Перше Торжественне Богослуженє в гр.-кат. Церкві в Провіденс, Р. Ай., відправить ся дня 14. жовтня 1917 о годинї 10. перед полуднем, тож приходіть чиленно і приведіть зі собою дїти.
ЗА КОМІТЕТ ЦЕРКОВНИЙ:
118 Іван Шевчук.

ДАРОМ! ДОСТАВЛЕНА ДО ВАШОЇ ХАТИ. КОТРУ ВИ З НИХ ХОЧЕТЕ?

Ми вишлемо котрубудь з тих найновійших моделїв, коли пришлете нам нижший купон і
$3.00

Також вишлемо Вам ЗОВСІМ ДАРОМ 20 найновійших і найгарнїйших українських пісень, 500 шпильок і ґваранцію на 20 лїт.
При одержаню машини і дарунків, заплатите решту $17.50.
MELROSE GRAFONOLA CO.,
752 Melrose Avenue,
Bronx, N. Y.

Імя .....
Улиця .....
Місто U-10

DR. HUNT, спецїяліст,

з понад 34-лїтною практикою хронїчних і нервових недуг мущин, женщин і дїтий. Ослабленє, нервовість, висиленє нервів, безсонність, астма, брак енерґії, зміна житя у женщин, недуги серця, жолудка, грубости, легких, нирок, очий, уший, носа, горла і катер. Сумлїнна опіка. Умірковані цїни. Порада даром. Години: від 9-ої до 7.30, в недїлї і сьвята від 10-ої до 1-ої. 116—
261 WEST 42nd STREET, NEW YORK CITY.
(близько 8-ої евенї).

МОЖЕТЕ БУТИ ВИЛІЧЕНІ

КОЛИ ВИ Є НЕДУЖІ, ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ

Я МАЮ ЗНАМЕНИТІ АПАРАТИ ДЛЯ ЛЇЧЕНЯ ВСЯКИХ НЕДУГ.

ЛУЧОВІ [X-RAY] РОЗСЛІДИ НЕДУГ.

Я Вам скажу, чи Ви дійсно можете бути вилїчені,
Я Вам скажу, отверто рід Вашої недуги, без здогадів,
Я послугуюсь лише найновійшими науковими методами винаходами,
Я маю свій власний відділ з медицинами і лябораторію,
Я уживаю лише правдивий Нео-Сальварсен, 914 і 606.
Я лїчу, підчас коли другі завели Вас.
Ви здивуєтесь, коли побачите як скоро Ви можете бути вилїчені. Я є спецїяліст з довголїтною практикою і знаю, що для Вас треба зробити.
ВСІ ХРОНІЧНІ НЕДУГИ ЯК МУЩИН ТАК ЖЕНЩИН ЛЇЧУ УСПІШНО
Відвідини і порада даром.

Години офісові: Щодня від 9. рано до 8. веч. В неділю від 10 веч. до 1.

PROF. DOCTOR SLOAN PITTSBURGH, PA.
СПЕЦІЯЛІСТ
409 SIXTH AVENUE Cor. Smithfield St.

ПЕРШИЙ ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ СЕЛЯНСЬКИЙ ЗІЗД.

(28. мая — 2. червня).

Дня 28. мая розпочав ся перший всеукраїнський селянський зїзд. Зібрало ся коло півтора тисячі делегатів від волостий (громад) всеї України. Відчинив зїзд голова української селянської спілки **Стасюк**. Перший день був присьвячений привитаням. Перше привитане було сказане від Центр. Ради проф. **Грушевським**, потім від Генерального Військового Комітету **Петлюрою** і инші...

Після привитань була вибрана мандатна комісія і зїзд перервано до ранку 29. мая.

У 10-тій годині ранку 29-го робота зїзду розпочала ся знову.

Делеґація Центр. Ради до тимчасового уряду, в особі **Ковалевського і Одицця**, зложила справоздане перед зїздом про свою подорож і її наслідки. З приводу сих докладів розпочинають ся дебати, в яких приймали участь: **Бандура, Христюк, Степаненко** та инші. При тім виступали в дуже палкім тоні представники самостійників, але успіху не мали.

Дня 30. мая дебати в сій справі продовжали ся. Підчас обговорювання стало відомо, що військовий міністер Керенський узнав другий військовий зїзд „несвоєвременним", що викликало на Зїзді велике обурене, одначе прецяла зуміла заспокоїти зїзд, завізвавши його прислухати ся більше до голосу розуму, ніж серця, і не вносити занадто богато огню в дебати.

В той же день був відчитаний доклад **Ковалевського** в справі земельного питаня.

Дня 31. мая обговорюють ся доклад Ковалевського; підчас обговорювання трафив ся маленький інцидент: приїхав міський голова, п. **Бурчак**, і привитав зїзд **Ковалевський** в імени зїзду подякував п. Бурчакови і просив повідомити міський комітет, що селянський зїзд робить йому заяву, щоби він погодив свою роботу в Києві з роботою Центр. Ради і Ради Селянських Депутатів, котрим довіряє вся Україна. Пан Бурчак обіцяє сю заяву переказати.

Вдруге дебати в справі земельній переривають ся підчас позачергового докладу члена ґенерального комітету **Петлюри** про історію скликаня другого військового зїзду. Після докладу порішено післати телеграму тимчасовому правительству і радам робітничих, салдатських і селянських депутатів в Петрограді: „Перший Всеукраїнський Селянський Зїзд, на якім є представлені 1000 волостий, обмірковавши телеграму міністра Керенського про військовий український зїзд, уважає її яко заборону і приєднує свій голос до протесту Української Центральної Ради та жде відміни розпорядженя Керенського".

Дня 1. червня продовжались дебати з приводу докладу Ковалевського. Підчас тих дебат поза чергою привитали зїзд: учитель Шеремет в імени учителів, що сидять в окопах, і о. Погорілко від духовенства.

Нарешті резолюції в справі земельного питаня голосують ся і приймають ся одноголосно, після чого обмірковуєть ся відношенє російських газет на Україні до українського руху і ухвалюють ся також резолюції з бажанем, щоби російська преса більше правдиво осьвітлювала український рух.

На вечірнім засіданю вислухано доклад **Пугача** „Про організацію села і форми то: організації", і після обговореня принято запропоновані докладчиком резолюції.

День 2. червня був присьвячений виборам до Всеукраїнської Ради Селянських Депутатів і до Центр. Комітету Української Селянської Спілки. Але перед виборами голова Укр. Центр. Ради в позачерговій заяві повідомив, що уряд відмовив ся задоволити вимоги, поставлені Укр. Центр. Радою. „Маю надію, — говорив п. **Грушевський** — що ви скоро скінчите вибори Ради Селянських Депутатів і вкупі з Центр. Радою ваші представники порішать, що робити далі".

Вибрано до Укр. Центр. Ради Селянських Депутатів.

Після виборів **Пугач** вносить пропозицію, аби 1) 15 членів Центр. Комітету Селянської Спілки увійшли повноправними членами до Укр. Ради Селянських Депутатів, 2) аби ці члени Ради Селянських Депутатів увійшли в склад Укр Центр. Ради. Обидві пропозиції приймають ся.

Після сього зїзд обговорює справу народної осьвіти на Україні, і після урочистого співу „Заповіту", в 4½ години вечер зїзд скінчив свою роботу.

ТИМЧАСОВИЙ СКЛАД РАДИ СЕЛЯНСЬКИХ ДЕПУТАТІВ

вибраний на Всеукраїнськім Селянськім Зїздї 28. мая — 2. червня.

На засіданю Всеукраїнського Селянського Зїзду, що відбував ся від 28. мая до 2. червня 1917 р., була вибрана Тимчасова Рада Селянських Депутатів. Члени тої Ради повинні бути перевибрані на місцях повітовими зїздами. Українська Центральна Рада узнала потрібним включити Раду Селянських Депутатів в свій склад. Тимчасовий склад Ради Селянських Депутатів ось-який:

ПОЛТАВЩИНА.

Повіта: Гадяцький: Сапсаренко Микола, Опішко Борис.
Лохвицький: Гармаш Евтихій, Павленко Павло.
Прилуцький: Майстренко Павло, Бука Кіндрат.
Зіньківський: Жуків Леонід.
Константиноградський: Сотник Павло, Багрій Карпо.
Кобелятський: Шишка Максим, Немудрий Василь.
Пирятинський: Шапаренко Андрій, Кривошій Федір.
Кременчуцький: Михайленко Павло, Бондаренко Семен.
Переяславський: Одинець Сергій, Артюх Андрій.
Золотоношський: Семенята Тимофій, Мирченко Максим.
Миргородський: Бутяченко Лиїв, Турбаба Василь.
Роменський: Бойко Платон, Манько Денид.
Лубенський: Шолудько Ларіон, Моренець Іван.
Хорольський: Величко Методій, Романенко Хома.
Полтавський: Мудрак Андрій, Тимофієнко Олександер.

КИЇВЩИНА.

Повіта: Бердичівський: Осипчук Митрофан, Черешнюк Михайло.
Васильківський: Неврат Іван, Федина Ошсій.
Звенигородський: Пономаренко Федір, Осипів Михайло.
Канівський: Балла Михайло, Соболь Кузьма.
Київський: Яременко Нечипір, Німченко Іван.
Черкаський: Шевць Федір, Бідик Микола.
Чигринський: Панченко Логвин, Рудченко Ларіон.
Радомисльський: Дденко Іван, Прима Орипко.
Сквирський: Гнатовський Юхим, Гайдук Артим.
Таращанський: Коваленко Макар, Кладницький Василь.
Липовецький: Химерик Василь, Ковган Аманія.
Уманський: Ільченко Олександер, Матвієнко Іван.

ВОЛИНЬ.

Повіта: Ровенський: Черановський Мартіян, Ашай Антін.
Староконстантинівський: Герасимчук Іван, Ст. юк Аврам.
Кременецький: Галькер Ада, Рудий Федір.
Житомирський: Марценюк Трохим, Булавчук Денис.
Новоградвол.: Бабич Борис, Бобенко Іван.
Заславський: Кондратюк Максим, Захарчук Кіндрат.
Острожський: Терешук Матвій, Банїта Григорій.
Овручський: Маговець Іван, Мовчанюк Каленик.

ЧЕРНИГІВЩИНА.

Повіта: Конотопський: Осадчий Тихон, Довгий Іван.
Остерський: Сагайдак Степан, Ковалів Іван.
Борзенський: Журик Микола, Кошинець Федір.
Козелецький: Лященко Федір, Сергієнко Григорій.
Ніженський: Помазан Василь, Макаренко Кузьма.
Глухівський: Коломиєць Олександер, Посмелевський Іван.
Сосницький: Бруєцко Осип, Безпосадський Петро.
Стародубський: Федоренко Петро.

ПОДІЛЄ.

Повіта: Винницький: Мачушенко Володимир, Рязій Іван.
Літинський: Ощаповський Василь, Псовий Прокіп.
Проскурівський: Шпед Василь, Мітвич Константин.
Ушицький: Рудик Роман.
Гайсинський: Миколайчук Іван, Шеремета Іван.
Камянецький: Вісоцький, Волощук Адріян.
Балтський: Роговський Григорій, Гончарук Григорій.
Ямпольський: Косидський Іван, Гаврук Григорій.
Брацлавський: Іоб Іван, Пайвченко Тимофій.
Могилівський: Ковалів Володимир, Пустовой.

ХЕРСОНЩИНА.

Повіта: Єлисаветр.: Згрінець Тимофій, Мамшичев Пантелим.
Ананьївський: Чебрар Микита, Прозоренко Іван.
Херсонський: Мурдин Дмитро, Висоцький Зиновій.
Олександр.: Пальковський Тимофій, Гріщенко Маркіян.

ХАРКІВЩИНА.

Повіта: Лебединський: Синоконь, Бурлюк.
Сумський: Курасов Михайло, Яценко Максим.
Зміївський: Мистро Іван, Цяба Іван.
Купянський: Белебха, Зіновей.
Валківський: Вдовиченко Олексій, Коцюр.
Ізюмський: Савленко, Маслій.
Богодухівський: Бутьмий Яків, Хапленко Захарій.
Харківський: Довторученко.

КАТЕРИНОСЛАВЩИНА.

Повіта: Олександрійськ.: Черниця Лаврентій, Шаровський Василь.
Славяноєвробськ.: Шевелев Василь.
Катеринославський: Бондаренко Д.
Новомосковський: Боровець.

БЕСАРАБІЯ.

Повіт Акермапський: Богацький Пантел.

ТАВРІЯ.

Повіт Бердянський: Гавриленко Юхим.

ДОНЩИНА.

Повіт Таганрогськ.: Бондаренко Іван.

ЧЛЕНИ ЦЕТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКОЇ СЕЛЯНСЬКОЇ СПІЛКИ.

З Києва:

Ковалевський Микола У. П. С.-Р.
Христюк Павло У. П. С.-Р.
Степаненко Аркадій У. П. С.-Р.
Пугач Ісак У. П. С.-Р.
Винниченко Володим. У. П. С.-Д. Р. П.
Стасюк Микола Соціялїст.
Мартос Борис У. С. Д. Р. П.

З ґуберній:

Чернигівщина—Осадчий Тихон У. Н. С.
Полтавщина—Левицький Андр. У.С.Д.Р.П.
Київщина—Діденко Іван У. П. С.-Р.
Харківщина—Заливний Андрій У. П. С.-Р.
Поділє—Матющенко Володим. У. П. С.-Р.
Волинь—Бабич Борис У. С.-Д. Р. П.
Херсонщина—Висоцький Зин. У.С.Д.Р.П.
Катеринославщина—Гаркуша Макар Безп.

(„Вісти з Української Центральної Ради" ч. 9).

Глупота і нахабність польських редакторів.

В часі теперішної всесьвітної війни мали ми нагоду читати много разів в польсько-американській пресі про нахабність Поляків супроти українського народу. Про се сьвідчать: справоздання з польських віч, поклики і ріжні статї. Так приміром проф. Т. Семірадзкі від початку війни аж до російської революції додавав у своїх статях духа польським леґіонам до походу на „груд" Київ; пяніст Падеревскі, після звичаю епископа В. Бандурского зі Львова, будував в пресі Польщу „од моржа до моржа"; инший знов аґітував за влученем східної части Галичини з „гродем" Львовом до будучої Польщі; а ще инший віддав би був усе, щоби „центрум культури польскей", Львів, дістати в польські пазурі.

Подібних доказів польської нахабности можна вичитати в польській пресі дуже богато. Шкода, що українська преса в Америці, кромі „Свободи", на все те мовчить, наче би солідризувала ся з тими польськими нахабниками.

Що глупота і нахабність Поляків, а спеціяльно деяких польських редакторів, переходить всякі можливі границі, про се нема найменьшого сумніву. Як звісно, у Злучених Державах перебуває під сю пору польсько-французька рекрутаційна комісія, котра недавно тому прибула з Франції, в цїли вербовання польських добровольців до „польської армії", яка на случай створеня мала би боротись у Франції проти Німеччини. Ся рекрутаційна комісія в своїй поїздці по польських кольоніях в Америці має загостити також і до Дітройт, Міш., в день 30. вересня б. р. З сеї нагоди дітройтська польська часопись „Рекорд Цодзенни" (ч. 277, з 28. вересня б. р.) помістила передовицю п. з. „Гей! Польські жовніри стануть перед нами"! Згадана висше стаття є для нас цікава тим, що находимо в ній сьвіжу речене, якого текст наводжу в перекладі: „Польща встає від моря до моря! До боротьби, хто живий! На Німеччину! Видерти нашим ворогам вітчину, рідний лан, Варту, Німан, Дніпро і Буг!"

Справді, коли читаєть ся такі польські поклики, як: „видерти нашим ворогам... Дніпро і Буг", то така польська безграмотна мимоволї побуджує кождого Українця до сьміху. З таких покликів сьміють ся навіть деякі польські редактори від инших польських ґазет. Певно, що ніякий инший польський редактор, кромі п. Вуші від „Рекорду Цодзенного", не здобув би ся на такий абсурд. Бо якжеж сьвідома людина може нині писати в газеті, щоби „видерти" Німеччині Дніпро, коли кождий, хто бодай трошки інтересуєть ся воєнними операціями, знає дуже добре, що ріка Дніпро ще не була і доси не є в руках Німеччини, а лише в руках Росії, і не є в Польщі, лише на Україні. А годі припускати, щоби „польська армія" розпочала похід з Франції на Росію, в цїли відобрани тій, останній ріки Дніпра, бо звісно, що Франція є союзницею Росії, о чім повинен памятати також редактор Вуша і не писати подібних нісенітниць.

А може п. Вуша думає „видерти" Дніпро „Українській Центральній Раді" в Києві?... Чим п. Вуша докаже повставане Польщі „од моржа од моржа" в теперішних часах? Чи п. Вуша має силу і спосіб взяти Дніпро для Польщі від „Укр. Центр. Ради", яко першого українського правительства в Києві?

Панове Вуші й инші панове від „Рекорду Цодзенного"! Не машируйте на Дніпро, бо Ви за слабі разом з Вашою „армією", а й дорога до Дніпра є так Вам далека, як сонце від землі! Український нарід знає про Вашу кровану історію... Український нарід, і в Америці і в Австрії і в Росії, не має нічого проти Вашої Польщі в її етнографічних границях, але вєсь український нарід торжественно протестує проти приключеня якоїнебудь частини української землі до Вашої будучої Польщі, і бороти ся буде проти сего насильства всіми силами. Вам, панове Поляки, коли прийдеть ся мріяти про Польщу „од моржа до моржа", з „гродем" Львовом або Києвом і з Дніпром, то пригадайте собі кровавi лекції українського гетьмана Б. Хмельницького, а ми певні, що Ви сейчас перестанете мріяти про свої пляни і нахабність супроти українського народу.

Дітройт, Міш., 29. вересня 1917.

Андрій Блащук.

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!

Хто замовить у нас книжок на $2.50, сей дістане ДАРОМ ВОЄННИЙ АТЛЯС, котрий містить в собі слідуючі мапи:

1) Мапа цілого сьвіта. 2) Мапа Німеччини. 3) Мапа Европи. 4) Мапа Австро-Угорщини. 5) Мапа Румунії, Сербії, Болгарії, Монтенеґро, Альбанії, Греції і Туреччини. 6) Мапа Франції. 7) Мапа Росії. 8) Мапа Італії. 9) Мапа Британійських островів. 10) Мапа Нідерляндії, Бельгії і Люксенбурга. 11) Мапа Азії. 12) Загальна мапа війни.

Замовленя висилати на адресу:

„SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ПОТРІБНО ХЛОПЦЯ ДО ШТОРУ.

18—20 літного хлопця потрібно сейчас до штору, котрий уміє добре писати і чисдити а також мусить знати анґлійську мову; мусить бути Українець і знати роботу бучерську і ґросерняну. Толостність листовно або устно:

GROCERY STORE, 68 Greene St, Jersey City, N. J.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ НАРОДНА ДРАМА ЗІ СПІВАМИ В ПЯТЬОХ ДІЯХ.

ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ, ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ!

СЯ КНИЖКА НАДАЄ СЯ ВПОВНІ ДЛЯ АМАТОРСЬКИХ ТЕАТРАЛЬНИХ ВИСТАВ. ДО ВІДОГРАНЯ ПОТРІБНО ВСЕГО 8 ЖЕНЩИН І 7 МУЩИН. — ЦІНА ЗА ПРИМІРНИК 30 Ц. ЗА 15 ПРИМІРНИКІВ $3.35.

Замовленя і гроші посилайте до:

'SVOBODA", 83 Grand St., Jersey City, N. J.

СРЕДСТВО НА ПОРІСТ ВОЛОСЯ.

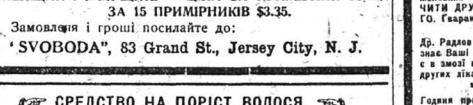

УСПІШНЕ І ПРИРОДНЕ ЛІЧЕНЄ ЗОВСІМ ДАРОМ ДЛЯ СТАРИХ І МОЛОДИХ, ОБОХ ПОЛІВ.

Чи Вам випадає волосє? — Чи Вам волосє сиве завчасно? — Чи воно є тверде і лише? — Чи маєте порлзі або сверблене сціри на голові? — Чи Ви є лисі або лисієте?

Коли долягають Вам побіч вимінені терпіня, не занедбуйте їх, а сейчас усуньте. Зволікане є небезпекою. Жадайте нашу ілюстровану книжку: „Кілька фактів про плекане волося" (написану визначним европейським спеціялістом).

Хочемо переконати Вас, на наше ризико, що метода Кальвакури є найуспішнійшою в повисше вимінених долягаиностях. Ми вишлемо Вам дозаром пачку „Кальвакури" № 1 раз з инструкцією, що кождий хто пришле свою ма ресу і залучить 10 цнт. на кошти пересилки. 136—

Вкріпте поникший нервом і вишліть ще нині в листі до: Union Laboratory Box 501, Union, N. Y.

UNION LABORATORY, BOX 501, UNION, N. Y.

Залучаю 10 цнт. на пересилку і прошу прислати мені сейчас Вашу „Кальвакуру" № 1 за $1.00 і Вашу книжку

SEVER-И ОПЛАТКИ НА БІЛЬ ГОЛОВИ І НЕВРАЛЬҐІЮ.

Приносить скору поміч. Ціна 25 центів за пачку з 12 оплатками.

ДОМОВИЙ ЛІНІМЕНТ.

Кождий член дому повинен все мати під рукою фляшку доброго лініменту, аби в кождім хвили міг ужити в случаю якогось випадку ушкодженя тіла, запиненя, пухлини і корчів; на те все ми не знаємо лучшого средства над

SEVERA'S.

GOTHARD ОЛІЙ.

Успокоює болі, корчі, і є дуже застосовуваний в много случаях на недуги як: ревматизм, невральґія, запиненя, понадїнення, пухлину, напухнене ґрунолів, штвинність колін і штвинність мушкулів.

Ціна 25 і 50 центів. — По всіх друґиторях.

ДОБРИЙ НА ЗВИХНЕНЄ: П. Френк Веверка, з Блумфілд, Монт., пише нам февраля 16, 1917, що слідує: „Звихнув я ногу в колїні, однак по кількаразовім застосованю Gothard олію, всі болі устали і тепер знова чуюсь цілковито добре". —

Severa's медицину дістанете в кождім друґиторні. Домагайтесь тільки Севера. — Коли би Ви не були в стані дістати деинде, пишіть впрост до нас:

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

НОВІСТЬ! ЧИТАЙТЕ!

Лише на короткий час пера "NAME'ON" для Вп. Читачів по 2 дол. і 50 цнт.

№ 1. № 2. № 3. № 4.
Сельф-фіклер фонтаневі „NAMEON" 14 карат. пера із золотою обручкою.

Впсв. Читачі! Кождий з Вас хотів би мати доброе перо до писаня. Звісно, що добре перо служить на довший час. Тут подані Сельф-фіклер фонтаневі „NAMEON" пера є чисто золоті 14 карат, ніколи не ржавіють. Випробувані фонтаневі „NAMEON" пера уважає ся за найлїпші і найпрактичнїйші, тому поручаємо їх з повною гарантією. Сих пер не маєте ся в чернилї тільки ви раз набєрете в него чорнила, то Вам послужить писати на кілька тижнів. Се вигода і користь мати одно так практичне фонтанове перо, на нїм буде виписане. Ваше імя і назвиско. Маючи таке перо з Вашим назвиском, нїхто Вам не вкраде його, бо напису вирізати не можна.

Кожде одно з тут поданих пер коштує лише $2.50

ДАРОМ ДОДАЄМО ПРИДЕРЖУВАЧ ПЕРА.

Крім поданих пер маємо і дорозші пера, яких ціну подаємо на жадане.

ВИПИШІТЬ СВОЄ ІМЯ І НАЗВИСКО ВИРАЗНО.

Пишіть на адресу:

INTERNATIONAL PEN CO.,
Room 2316,
13—21 Park Row,
NEW YORK, N. Y.

УВАГА: Гроші можна присилати моней-ордером або в реґістрованім листі. 116,18,20v29

Пошукуємо аґентів.

ЛІКАР З ПОВЕРХ 37-ЛІТНОЮ ПРАКТИКОЮ.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ПОТРЕБУЮТЬ ЛІКАРСЬКОЇ ПОМОЧИ.

Много а много людий тратить і боліє від всїляких недуг і не находить помочи. Дармо витрачують свої гроші на всїлякі средства і ліки задля нерозмаи англійської мови. І чому Проф. Оуен, М. Д. при вернув тисячі людий до доброго здоровя? Бо він через довгі літа своєї лікарської практики студіював кожду недугу, так довго, аж пізнав усї причини і полїчні ліки. — Коли Ви терпите на якубудь недугу, коли Вас лїчено одним без успіху, не ждіть довше — приходіть і жадайте поради, а се не коштує Вас нїчого. Тоді Проф. Оуен, М. Д. сказе Вам, чи є яка поміч на відсиджене Вашого здоровя і животности. Кромі многих ріжнородних недуг Др. Оуен лїчить пруґрамову без операції і різаня. Тому не зволікайте, але прийдіть сейчас або вишліть в подробицях Ваші терпіня і недомагання. Ваші рідні мені як отсю адресу:

PROF. OWEN, 221 EAST 17th STREET, Dept. 12, NEW YORK, N. Y.

Години офісові: Щодня від 10. до 5. В неділї від 10. до 1. У вівторки і пятниці ще до 8. години вечер.

DR. RADLOW

137 East 95th Street, NEW YORK CITY.

Спеціяліст сьпірич. мужеских і женських недуг. Його кличуть: ЛІЧИТИ ДРУГИХ, АЛЕ СЕБЕ САМОГО. Ґарантує за радикальне і без болю лїченє.

Др. Радлов говорить Вашою мовою, знає Ваші навички і звичаї, і тому є в змозї вилїчити Вас скорше від других лїкарів, які лїчать при помочи тлумачів.

Години приняття: Щодня від 9. до 6. вечер; вівторки і пятниці від 9. до 9. веч.; в неділї від 9. до 12. в полудень. 110-21

НЕДУЖІ ЛЮДИ.

Не тратьте надії тому, що другі доктори і спеціялісти, не змогли Вас вилїчити не тратьте часу, а їдіть сейчас до д-ра Фалька, широко звісного спеціялїста, котрий в послїдних (20) роках вилїчив тисячі недужих мущин, і коли Ваша недуга є до вилїченя, то він Вас вилїчить скорше і дешевше ніж який инший спеціяліст. 117—

Лїчить ОСЛАБЛЕНЄ НЕРВІВ, НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКА, СКІРНІ НЕДУГИ РЕВМАТИЗМ, БОЛІ в хребті і ногах, ГЕМОРОЇДИ.

ПОРАДА ДАРОМ.

Dr. FALK, спеціяліст,
11 West 28th St., New York City
межи 5-ою і Бродвей.

Офісові години від 10. до 7. щодня. В неділї і американські сьвята від 10. раненько до 1. попол.

УКРАЇНСЬКИЙ Артист-Маляр

ВИКОНУЄ РІЖНІ МАЛЯРСЬКІ РОБОТИ, ЯК: ЦЕРКОВНІ ОБРАЗИ, ПОРТРЕТИ, ХОРУГВИ І ПОБІЛЬШУЄ ФОТОГРАФІЧНІ КАРТОЧКИ.

Адреса: 67с—

V. SIROTENKO,
c/o "SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ВИДАВНИЦТВО УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА БІБЛЮТЕКА.

Має великий вибір усяких українських музичних творів, як для усякого співу, так і для музикальних сольоваих інструментів. Між иншими творами находять ся отсї видання.

1) ВЕЛИКИЙ ПІДРУЧНИК ШКОЛА НА СКРИПЛКУ, самоучитель, з всякими потрібними вказівками для початкуючих. Ціна враз з пересилкою $1.25

2) ПІДРУЧНИК ШКОЛА НОТ ДО САМОУЧЕНЯ СПІВУ. Друге видане з додаком многих агрних українських пісень. Ціна ..... 75 цнт.

Таком маю до продажи великий вибір українських ПІДРУЧНИКІВ ДО ПРЕДСТАВЛЕНЬ.

Також є у мене до випожичеиня всякі ПАРТИТУРИ до СПІВУ до українських ПРЕДСТАВЛЕНЬ.

При жаданю катальоґа просимо надіслати 2-центову марку.

Ручить ся за точність і совісне полагодженє всяких замовлень.

Видавництво „Українська Музична Бібліотека", 100с—

Г. Е. СМОЛИНСЬКОГО.

Адреса:
H. E. SMOLEN,
53 Lenox Ave., New York, N. Y.

500 ДЕШЕВИХ ФАРМ НА ПРОДАЖ

В СТЕЙТАХ ОГАЙО, ПЕНСИЛЬВЕНІЯ І ТЕНЕСІ.

ПОСЕРЕД ВЕЛИКИХ МІСТ ЯК КЛІВЛЕНД, ІРІ, ВОНҐСТАВН І ПІТСБУРГ. ЗЕМЛЯ НЕЧИЩЕНА ВІД $4 ЗА АКЕР І ВИСШЕ, ДО 10 ЛІТ СПЛАТИ. МАСМО ТАКОЖ ФАРМИ З ЖИВОБОЮ І МАШИНАМИ КОТРІ РЕНТУЄМО. КОШТА ПОДОРОЖИ КУПУЮЧИМ ЗВЕРТАЄМО. — ПИШІТЬ ПО НОВИЙ КАТАЛЬОҐ ДО: 109с111

R. T. Hurdle Land Company
3349 E. 55th St., Cleveland, Ohio

БАДАНЄ І ПОРАДА ДАРОМ!
Др. СПІЛЛІНГЕР

Посьвятив ся для хорих, безможних людий, котрі не є в можности платити високих цін за своє бадане.

ПОВІДОМЛЯЄ, що застарілі недуги можуть бути вилічені без ужитя жиянебудь ТРОЄЧИХ ЛІКІВ при помочи електричних природів. Рішучасно в богато випадках случаях, які переще вимагали операції, можна нині вилічитись цілком лішше тим самим способом без ужитя ножа.

Мам в поліклініці найновійші машини, при яких помочи можу заглянути до внутра і пізнати внутренности людського тіла і костий та пізнати причину недуги. Другою машиною можу впровадити струї електричного сьвітла в тіло і завбити ними заразливі бакциї, які є причиною всіх недуг і людськи недомагань. Той спосіб лічення є не тілки незвичайний, але лїсно приємний і дуже корисний для кождого пацієнта. — КОЖДОГО ПАЦІЄНТА, котрого узнаю за вилічимого, не відмажусь лічити. Однакож кождого, котрого узнаю до виліченя, стараюсь вилічити в як найкоротшім часі.

ГОДИНИ: офісові в понеділки, середи і пятниці від години 9. рано до 12. в полудне. У вівторки і четверги від 9. рано до 8. вечером. В суботу від 9. рано до 9. вечер. В неділі від 9. рано до 12. перед полуднем.

ДОКТОР І. СПІЛЛІНГЕР,
153 E. 18th St., New York City.
близько стації елевейтер 3-ої евені і суботи.

Dr. KOLER,
638 Penn Ave., Pittsburg, Pa.
ЛІКАР
(говорить по українськи)

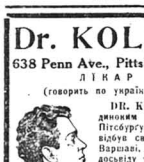

DR. KOLER є одиноким лікарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 літ досьвіду у лїченю. Я лічу ревматизм, пропуклину, геморойди, шкрофули, недуги легких, серця, жолудка, утробу, нирки, кишки, міхура, шпірі, ки і всі недуги мущин, спричинені нечистотою крови. 914 і 606 уживаєсь при лїченю недуг крови. Голосіть ся особисто, почтою не лічу. 105—

Години приняти: від 9. рано до 8. веч., в пятниці від 9. до 5. лише, в неділі від 9. до 2.

Читайте „Свободу" і приєднуйте їй нових передплатників!

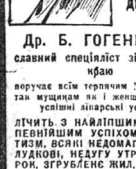

ДО ХОРИХ ЛЮДИ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,
славний спеціяліст зі старого краю
поручає всім терпячим українцям, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГУ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д. 105—

Доконує всякі найтяжші операції мущин, женщин і дітий в своїм офісі або в домі пацієнта, спеціяльно же на пропукляну при помочи спеціяліста з Відня.

Єсли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довірєм свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучить почт. марку.

Dr. B. HOHENBERG.
304 2nd Ave., (між 17 в 18 ул.)
New York City.

Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

Телефон: 1882 Stuyvesant.

МОЧОВІ ВІДХОДИ
регулює в 24 ГОДИНАХ
Кожда гевка має назвиско MIDY
Уникайте відробів.

ДАРОМ! Кождий дістане каталоґ найкрасшійших річий і що потребуваних — даром, — хто надішле вам свою адресу і вложить 4 цнт. марку на оплату пересилки. 88—
GLOBE NOVELTY CO.,
Box 41, Sta. D., New York City.

НЕДУГИ МУЩИН
Я є одиноким спеціялїст недуг мужеських в Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.

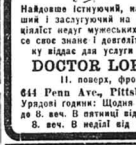

Найдовше істнуючий, найуспішнійший і заслугуючий на довіре спеціяліст недуг мужеських, котрий туче своє знанє і довголїтну практику віддає для услуги недужим.

DOCTOR LORENZ,
II. поверх, фронт. 76-89
644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В пятниці від 9 рано до 8. веч. В неділї від 10. до 2.

ЗВІСНИЙ
Dr. GREY
СПЕЦІЯЛІСТ.
ЙОГО ОФІС ІСТНУЄ ПОНАД 30 ЛІТ.
117 E. 17th St., New York City,
близько Union Square.

Коли терпите на нирки або міхур, болї крижий, голову або груди, кашель, застуду, ечему, нервовість, катар, слабости пола, горла і жолудка, серця, запір, пропуклину, геморойди, фістулу, ревматизм, невральгію або яку иншу недугу, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Грея. Коли лікар, котрий лічив Вас ще не вилічив Вас, прийдіть до мене безпроволочно.

ПОРАДА ДАРОМ.—ЛІКИ $1.00

За професійну обслугу числить низькі ціни.

Години: від 9-ої до 8-ої; в неділї від 9-ої до 3-ої. 104—

Ратуйте піяка!

Наколи горілка не сладила ще пиякови жолудка і алькоголь не знищив кишок і всіх житєвих сил, наколи ще пиякне не стратив енерґії, цілковиту охоту до праці і житя, наколи ще єсть в нїм бодай дрібка чести людської і доки смерть ще не простягне руку по свою офіру — РАТУЙ ПИЯКА! 118/21

Жінко! Єсли твій муж є пияком і тратить тяжко запрацований гріш на горілку і инші напитки, а через що і ти терпиш недолю, УДАЙ СЯ ПО ПОРАДУ, КОТРУ ДІСТАНЕШ ЗОВСІМ ДАРОМ, як це зробити, ЩОБИ ТВІЙ МУЖ ПЕРЕСТАВ РАЗ НА ЗАВСІГДИ ПИТИ. Порада тобе не коштує ані одного цента.

Чоловіче! Єсли маєш жену пиячку або приятелю пияком, і хотіли бись, щоби раз на все відучити їх сего поганого налогу, удай ся до нас по пораду, а ми радо дамо вказівки, як це зробити, ЩОБИ ПИЯНСТВО ЦІЛКОВИТО ВИКОРІНИТИ. Порада нічого не поштує а користь велика. — Голоситись можна особисто або написати лист до:
THE AMOR NOVELTIES CO.,
313 Avenue A, New York, N. Y.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН.
Доктор Васерман, який лічить успішно хороби жолудка, легких, серця, утроби і нерок, ревматизм і всі недуги крови і скірні вилічить в як найкоротшім часі так, що не потребуєте переривати своєї роботи.
Його офіс має нову машинерію до бадання і лїченя недуги. Він також уживає X-RAY машину яка є необхідна для лікаря. Перша візита є у него за дармо тому, щоби переконати ся чи можна вилічити чи ні, позаяк незвичайної недуги він не бересь лічити. 106—
Doctor WASSERMAN, 1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.
Офісові години від 9. рано до 8. вечер. В неділї від 10. рано до 2. пол. Голосіть ся особисто, бо почтою не лічу. Можете говорити по українськи.

КОНВЕНЦІЙНІ ПРОЄКТИ.

40.

Сегорічна конвенція має переглянути статут У. Н. Союза. Деякі параґрафи будуть знесені, а на їх місце прийдуть нові, котрі мають нам, членам, принести хосен і вдоволене на будучий час.

Я годжу ся на тоє, щоби члени У. Н. Союза, котрі мають жінки чи тут в Америці чи в старім краю, діставали по смерти своєї жінки з фонду посмертного 40 процент від тої суми, на яку дотичний член був обезпечений, бо так є в других організаціях і задлятого много наших людий стоять у других організаціях, бо за одні гроші чоловік і жінка є обезпечені. Коли той проєкт, котрий я подаю, увійде в житє, то будьмо певні, що много наших людий поверне зпід чужої стріхи під свою рідну стріху враз з цілою своєю родиною — під золотоверху стріху Неньки України.

По скінченю війни дуже много членів У. Н. Союза поверне до старого краю. В такім случаю, без огляду на те, чи хто стояв в організації довше чи коротше, У. Н. Союз має кождому членови вернути три части з його посмертного фонду, а одна четверта часть має зістати в головній касі. З инших фондів не маєть ся звертати нічого, бо ті фонди є призначені на инші цїли. Котрий член має намір вертати до старого краю, повинен завідомити до 30 днів наперед, заки відїде до краю, щоби У. Н. Союз міг до 30 днів йому видати ті гроші, котрі йому будуть належні — ті три части з його фонду посмертного. Богато наших братів-членів стоять довгі літа в У. Н. Союзі і платять, а може, як прийдеть ся їхати до старого краю, то неодин не буде мати цента, а так, як дістане з Союза три части зі свого фонду посмертного, то буде мати з чим до старого краю дістати ся. А як би нічого жаден член не дістав, то для него була би користь. Отож пропоную, Братя Делеґати, мій проєкт поперти конечно, бо то для нас, членів, буде велика користь.

Дай Боже, щоби теперішна конвенція випала як найлїпше для нас, членів У. Н. Союза, і щоби на будучий час наша організація в двоє побільшила ся.

Роман Шевчук,
член 5 відділу У. Н. Союза.

41.

Дуже цікава річ є сегорічна конвенція, на котрій зайдуть дуже важні справи, які треба конечно обговорити, щоби з того всього була якась користь для нашої дорогої організації.

1. Я пропоную, щоби конвенція відбувала ся що чотири роки в тій місцевости, де є осередок нашої організації.

2. Щоби всі відділи вибирали на делеґатів людий здібних, котрі на тій справі добре розуміють ся і знають, чого наша організація потребує до своєї дальшої будови.

3. Пропоную, щоби головні урядники не надавали нікому уряду конвенційного, тільки щоби уряд конвенційний назначували самі делеґати, через загальне голосоване.

4. Щоби відділи У. Н. Союза не платили за суспендованого члена.

5. Щоби подорожні кошти і дієти делеґатів були виплачувані з каси У. Н. Союза, бо не в одній братській касі є залеглі кількадесять долярів і за ті гроші не може делеґат їхати на конвенцію, а він якраз міг би богато помогти на конвенції. На то ми складаємо до головної каси велику суму гроший, щоби ми могли за три роки на конвенції що лїпшого урадити.

6. Кождий делеґат повинен на конвенції забирати свобідно голос і не треба накладати на нікого в нїяких кар, бо конвенція не є старокрайне віче, на котрім за вільне слово кари на чоловіка накладають.

7. Женщини щоби асекурували ся аж до 1000 долярів. Женщинам, котрих мужі належать до У. Н. Союза, не потреба висилати часописи.

8. Діти повинно ся принимати до М. У. Н. Союза від одного року житя, без ріжниці, чи родичі належать до У. Н. Союза, чи ні. Тим придбалоб ся велике число членів до М. У. Н. Союза.

9. Головні урядники У. Н. Союза щоби не побирали дієти на нїяких засїданях, ані на конвенціях, бо вони побирають місячну платню.

10. Я годжу ся з відділом 33-тим, котрий подав в проєкті, щоби член міг побирати якусь суму за житя. Коли член записуєть ся на 500 чи на 1000 долярів, а йому умре жінка, то він і його діти повинні дістати з тих гроший запомогу. Се було би дуже добре для фамілії: і не одним дітям зтерло би ся сльозу. Зате чекати трималіб ся нашої організації і не шукали би захисту по чужих і нам ворожих організаціях.

Тих кілька проєктів даю під розвагу п. Делеґатам. Щоби та конвенція принесла хосен для нашої організації і дай Боже, щоби та конвенція відбула ся як найкорисніше і щоби наша організація ішла поступенно в гору в членах і відділах і щоби запанував в нашій організації лад і порядок раз на все.

Теодор Кухар,
делеґат 379 відділу У. Н. С.

42.

Високоповажані Делеґати! Прошу взяти під розвагу ті проєкти, що я тут подаю.

Треба нам знати, що надходить для нас всїх час важний, де треба буде спільно брати ся до праці і то так щиро, щоби з того був видний хосен і для членів У. Н. Союза і для цілого українського загалу по обох боках океану. Робім так, любі Брати, щоби вся наша робота вийшла на користь нашої організації і щоби можна задовоїти наш загал, аби по укінченю конвенції настала в нас тишина і згода. Зробім то, що є конечно потрібне, так, щоби не поправляти статута засїди, бо вже минає 25 літ від часу основаня нашої організації, а ми за такі довгі літа все ще не готові...

Панове Делеґати! Коли вже зибе огдина часу для нас, то ми тримаймо ся всї разом і їдім спільно до одної мети. Чехай між нами не буде инших партій, окрім партії Союзої, нехай між нами не буде таких, котрі на конвенції мали би на оці якісь особисті інтереси, а не добро загальне.

1. Пропоную, щоби змінити § 24, щоби діети і подорож делеґатів платити з каси У. Н. Союза, або положити який розмет місячно на членів, то на кілька років можна зложити певний фонд, з котрого буде покривати ся кошти делеґатів. Коли самі відділи будуть оплачувати видатки своїх делеґатів, то буде завсїгди дуже богато заколоту і непорозумінь, а з того вийде шкода для організації.

2. Мусимо добре зауважати, що каса У. Н. Союза має великі видатки адміністраційні, гож головні урядники, котрі побирають стару платню, не повинні брати другої платні поза засїданя або конвенції, тілько зворот коштів подорожи.

3. Мусимо памятати на тоє, що підвладні відділи поносять великі страти на тих часах, котрі є суспендовані, бо через трафляєть ся, що член зістає довжний за три місяці до братської каси і тих гроший відділ ніколи більше не дістане, але він мусить гроші за того члена до головної каси заплатити, а се є попросту руїною для деяких відділів.

4. Коли хтонебудь з нас схоче записати нового члена до У. Н. Союза і скаже йому, що він отримає повне посмертне аж по 12 місяцях, то такий чоловік не думає за У. Н. Союз, і йде собі до якоїсь иншої організації, котра йому дає більші користи. Над сею справою ми мусимо подумати і зробити так, аби було лїпше нїж доси.

5. Старайте ся, Панове Делеґати і Урядники, щоби можна було прийти до порозуміня і згоди між нашим українським загалом. Добре би було, щоби тут в Америці була одна українська організація, а не в кождім стейті по кілька... З якої властиво причини один і тойсамий український нарід має ділити ся на кілька партій? Стараймо ся злучити всї разом і всї разом добиваймо ся для себе лїпшої долї.

Добре би було також мати свої школи тут в Америці, так як мають другі народности.

Йосиф Катулька,
делеґат 48 відділу У. Н. С.

Читайте українські книжки і газети часто читане веде до просьвіти, просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок до друкарні „Свободи".

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ НАРОДНА ДРАМА ЗІ СПІВАМИ В У. ДІЯХ
ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ, ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ
СЯ КНИЖКА НАДАЄ СЯ ВЛОВНІ ДЛЯ АМАТОРСЬКИХ ТЕАТРАЛЬНИХ ВИСТАВ. ДО ВІДГРАНЯ ПОТРІБНО ВСЕГО 8 ЖЕНЩИН І 7 МУЩИН. — ЦІНА ЗА ПРИМ. 30 ЦНТ., ЗА 15 ПРИМІРНИКІВ $3.35.
Замовлені і гроші посилайте до:
„SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

НАЙНОВІЙШИМ СПОСОБОМ
усуваємо волосє з лиця і инших частий тїла
РАЗ НА ВСЕ, БЕЗПОВОРОТНО
за дуже малим коштом. 116ві27
Утуманю також прищі, веснянки, чорнушки, жовті плями, знаки непобі і другі нечистости пери і скіри. Згодоєть ся особисто або пишіть до:
THE SPARROW CHEMICAL CO.,
Dept. K—1, 196 East 4th St.,
NEW YORK, N. Y.

ЧИ ВИ МАЄТЕ НОВИЙ ЦІННИК КНИЖОК „СВОБОДИ"?
А може Ваші знакомі потребують? Ми вишлемо Вам даром.
Пишіть на адресу:
„SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
Др. С. М. КАУФМАН
111 E. 7th Street, NEW YORK CITY
Спеціяліст всїх мужеських і женських внутрішних недуг. Лічить новими машинами електричними, уживає X-Рей.
Години приняття: від 9-ої рано до 9-ої вечер. 104—

ГОЛОВНА МЕДИЧНА Лябораторія св. Михаїла

ПРЕДКЛАДАЄ ВАМ НАЙЛІПШІ І НАЙПОМІЧНІШІ СРЕДСТВА ПРОТИ ХРОНІЧНИХ І ЗАНЕДБАНИХ НЕДУГ, А ТАКСАМО І ПРОТИ ДРУГИХ СЛАБОСТИЙ. 117ч-
ПИШІТЬ ПО ПОВНИЙ КАТАЛЬОҐ ВСІХ ПОЖИТОЧНИХ СРЕДСТВ ДО:
ST. MICHAEL MEDICINE COMPANY,
Dept. 10.
CARLSTADT, N. J.

ВЕСНЯНКИ, плями на лиці, прищі лїцаї, і всяка нечистість на тїлї, знищують цілковито. І під ґарантією ніколи не вернуть по вікваразовім ужитю сказної краси крему „Амор". Ціна слоїка $2. 118-23
THE AMOR NOVELTIES CO.,
313 Avenue A, New York, N. Y.

НАДЗВИЧАЙНА ОФЕРТА.
Для ослаблених мущин.
Потребуєте післати нам лише 50 центів.

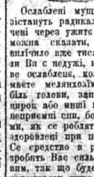

Ослаблені мущини як також нервові, котрі уживали раз на все лїкарські через ужите средства NOVO. Є се, можна сказати, чудове средство, яке вилічило вже тисячі недужих мущин. Коли Ви є недужі, коли довгаєс Вам нервове ослаблене, коли утратили силу, коли маєте мелянхолію, лимні руки і ноги, біль голови, запір, диспепсію, слабість пірок або инші недуги каналу уринного, перервані сни, боязнь стрічатись з людьми, як се роблять другі, то пістанете здоровеєї при помочи средства NOVO. Се средство в розміри коротїм часї зробить Вас сильним, здоровим і щасливим, так що будете вспні уживати всякі приємности житя. На доказ і для переконаня Вас о сім, що NOVO средство се дійсно здїлає, вишлемо Вам ДАРОМ таку спільність сего средства, що Вам вистане на 15 днів, якщо пришлете нам свою адресу і зиз. на також 50 центів в почтових марках або готівкою на оплачене почтової пересилки і опакованя. Просимо звернути увагу на се, що се не є вала пробна пачка, але вкомплектований запас, вистарчаючий на 15 днів, який дуже часто вистарчає на лїченю. Оферта є важна лише на ограничений час. Напишіть до нас безпроволочно, надпишучи часопись, в якій Ви читали се оголошенє а ми вишлемо Вам сейчас згадане средство. 115с—
NOVO COMPANY, Dept. 23,
Box 4005, Philadelphia, Pa.

ЧЕРЕЗ ДОВГІ РОКИ, УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ (САМІ МУЩИНИ) ПРИХОДИЛИ ДО МОЄ ПРИВАТНОГО ОФІСУ.

ДЛЯ МУЩИН Лише

Я є спеціялїст від всїх особистих недуг, як прим. геморойди і т. д. Хронічні недуги (у мущин), недуги проміж мирой, міхура і других органів. Нові або старі випадки. Не ждіть. Курацїя в офісі х-рів Брайна в Ужгородзі (Унгарія) достосовано лїко лїчи. Прийдіть зверне до мене, знайдіть час, гроші і терпіня. 30 літ досьвіду. „Практика удосконалює"

ЛИШЕ МУЩИНИ. При першій нагоді Др. Брайн може пояснити Вам, як можете бути вилічені в можливо найкоротшім часї. Пишіть також сьвіжо. Нам буде.

В моїм офісї говорить се також по нашому мовою. Мой адреса:
Dr. BRYAN, 333 E. 17 St., New York City
(близько 2-ої евені)
Офіс відчинений: від 9-ої рано до 8-ої вечер, в неділї від 9-ої до 1-ої в полудне.

ПІД РОЗВАГУ УКРАТНЦЯМ.
При повороті до краю і тут в Америці нема лїпшого ремесла від автомобільного. Наша школа видала 8,000 фахівців своєї школи. Нові машини, на ужадженє своєї школи. Нові машини. Хто навчить ся нами керувати, той стане добрим шофером. Вивчіть ся на шофера. Заляжіть, що наша школа лїпша від других школ. Я тревжена. Ми викладаємо у Вашій мові. У нас є денні і вечірні курси. Можете платити тижнево. Зайдіть до другої школи, найдете і почуєте. 108-24
ARENA AUTO SCHOOL, 146 W. 56th St., NEW YORK, N. Y.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛЇЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35 лїт. Не лїчимо нічого иншого. Уживаємо найлїпших способів лїченя в сьвіті. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Геморойди рішучо лїчить ся без операції і болю. Ревматизм і всї недуги крови і нервів, без згоди ни старі і тяжкі, скоро лїчить ся при помочи найновійших видатків.

І подумайте над сим! Ні один доляр заплати, аж Ви дістанете вилїченї. — Години урядові: від 10. до 5. У вівторки і суботи від 10. до 8. В неділї від 10. до 1.
(Близько 75-ої улиці).
HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

ХОРІ ЛЮДИ!
Чи не стратили Ви терпеливости завдяки вашій недузї.
З дня на день в року на рік віддав лікарські услуги Українцям. Представте собі скільки хорих я уже вилїчив та скільки хорим я уприємнив житє. Коли Вам житє надоїло задля пробуваня ріжних лікарств і коли відчуваєте, що Ваш стан здоровя стало погіршуєть, ораґайтесь сейчас звернутися до

Dr. LEONARD LANDES

Він Вам пільковито даром порадить, що Вам робити, аби Ваше житє оздоровити і пояснить Вам о вашій недузї. Лічу уже через 20 лїт в добрим успіхом всї недуги, як: недоумкість, нечистість крови, недуги жолудка, серця, легких 115—128—
Недуги заразливі і нервові лічу за помочию електричних апаратів і „X лучів", через які переглядаю Ваші внутренности. Не кождий лїкар посїдає ті апарати, длятого, що вони дуже дорогі. Не відкладайте на завтра а сейчас приходіть до знаного всїм
Dr. Landes, 140 East 22nd Street (межи Lexington & 3rd Ave.), New York.
Telephone: Gramercy 3823.
Години приняти: від 10. рано до 8. вечер. В неділї від 10. рано до 1. полудни.
140 EAST 22 ST, N.Y.

ВИНАХІДНИКИ
Думаєте може над винаходом, хочете такий ОПАТЕНТУВАТИ, щоби опісля ПРОДАТИ, радьте ся вперед нас,—маєте готові рисунки з описом або модель винаходу—пришлїть нам їх до БЕЗПЛАТНОГО ПОРЕВРЕНЯ. Ми є ЕКСПЕРТИ і знавці патентів. Є ВИНАХІД ВАШ ВЖЕ В ОПАТЕНТОВАНЮ, ХОЧЕТЕ ЗНАТИ ЧИ І КОЛИ ВАМ ПАТЕНТ ДАДУТЬ, МИ ВАМ СКАЖЕМО. Пишіть до нас у СВОЇЙ МОВІ, ждайте нашої ґаранції як і даром листу пошукуваних винаходів.
EDISON PATENT CO.
INC., 256 BROADWAY, NEW YORK (SV.)

ВАЖНЕ ДЛЯ НЕДУЖИХ!
ЖІНОК, МУЩИН І ДІТИ ВИЛЇЧЕНІ НАЙНОВІЙШОЮ МЕТОДОЮ.
Др. Лайнс уживає найновійшої і найлїпшої методи в лїченю недужих мущин, жінок і дітий. Канцелярія його заосмотрена в найновійші прилади в кождім случаю лїченя, якого підіймає ся. Відлїк він свою особисту увагу і досьвід в лїченю своїми цілющо діяючими машинами електричними а також найлїпшими лїками. Він уживає тої самої методи лїченя що уживають в шпиталях як також найзнаменитші професори в Европі і в Америці. Як терпите на якунебудь недугу, не зволікайте, зайдіть до сего славного лїкаря, котрий є достовірним спеціялїстом з недуг так мущин і женщин.
Др. ЛАЙНС вже 29 лїт спеціялїст — має досьвід в лїченю тяжких недуг хронїчних як мужеських так і жіночих. 113—
DOCTOR LYONS, 126 East 34th Street, межи Park і Lexington Aves., New York City.
Години офісові від 9-ої рано до 7-ої вечер.

Хто зокаже, що Кальварійське Лїчиче Вино не є успішне, звернемо гроші.

КАЛЬВАРІЙСЬКЕ
Reg. U. S. Patent Office
ЛЇЧИЧЕ ВИНО.
Невиче чудесом оцїлило сотки людий від передчасної смерти. Він лїчить і ВАС коли терпите на ґарлиць, розвальцине і другі хвороби кишок, коли терпите на брак апетиту, злість Вас, болить Вас голова, дістаєте великі сни обвіцяя по очима, худнете з дня на день, то не чекайте як станете витягати як страхопуд, але сейчас купіть собі КАЛЬВАРІЙСЬКЕ Лїчиче Вино. Одна бутелька $1.00 у аптикарів, ґрошта або пишіть до самої фірми: 110ч-27
D. WROBLEWSKI & CO.,
одиноки фабриканти і властителї,
196 E. 4th St., Dept. P-B,
New York City.
Стережіть ся лихих підробів.